

Godište XVIII. • broj 8 • kolovoz 2023.

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Na nebo uznesena –
proslava čovjekova tijela

Biskupova
proročanska
propovijed

U ljubavi je snaga
koja mijenja svijet

Vidljivo zajedništvo
mjesne crkve za
međugorskim oltarom

SIĆI IZ GLAVE U SRCE I
MOLITVA TIJELOM

ZA KIME BOG ČEZNE?

VRATITE SE
BOGU I MOLITVI

Gospina škola | Poruka za sadašnji trenutak | Događanja | Teološki podlistak
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu, u kojem me Svevišnji vama posla da vas ljubim i vodim na putu obraćenja, prikazite vaše molitve i žrtve za sve one koji su daleko i nisu upoznali Božju ljubav. Vi budite, dječice, svjedoci ljubavi i mira za sva nemirna srca. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHE, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o.- Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

Gospina škola

Na nebo uznesena – proslava čovjekova tijela, FRA T. PERVAN
Biskupova proročanska propovijed. I. ŠARAC

Poruka za sadašnji trenutak

Vi budite, dječice, svjedoci ljubavi i mira za sva nemirna srca

34. Mladifest

U ljubavi je snaga koja mijenja svijet, P. TOMIĆ

Vidljivo zajedništvo mjesne crkve za međugorskim oltarom,
D. PAVIČIĆ

Događanja

Sići iz glave u srce i molitva tijelom, FRA M. ŠAKOTA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Za kime Bog čezne?, M. MILETIĆ

Vratite se Bogu i molitvi, K. MILETIĆ

Teološki podlistak

Veličina i bijeda čovjeka, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Hodočašća čudotvornoj Gospi, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šalžete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MLADI FEST – NA TRAGU SV. IVANA PAVLA VELIKOGA

Usred Drugog svjetskog rata, ulicama kraljevskoga Krakowa, uz prozore samostana Faustine Kowalske, tražeći je mrvu kruha za sebe i svoje, koraćao je zorom mladić u drvenim klompama i hitao na rad u rudnik. Istodobno kod nas u Hercegovini život se nudio za slobodu. Tisuće mladih su ponudile najvrjednije za novoutemeljenu državu. Stizale su crne sažalnice od Drine i Drave, Pakraca i Zemuna, od Berlina do Petrovgrada. Nastupilo je vrijeme vjere i žrtve, smrti i poraza. Slično kao u Karlovoj domovini. Svuda je poslije zavladao strah i službeni ateizam.

S Neba ga je u klompama zapazio Otac, baš kad je mladić ostao bez zemnog oca. Bio je to mladi Karol Wojtyła, obdaren darovima mnogim, talentiran za umjetnost i fino tkanje duše. Napisao je već kao mladić poetske i literarne bisere, dotaknuo strune duše. Njegove snove mlatio je fašizam i komunizam. No, on je ispričao svoju životnu priču... Prokazao je sva zla i pokazao fašistima i komunistima, lijevima i desnima, smjerokaz prema jedinome spasu – Uskrsnome Kristu. Svijet se je time bavio i bavit će se dok ga ima. Nema tako snažnih reflektora niti aplikacija kojima se to dade pojasniti – ostaje nam i u buduće svijet vjere i ljubavi, nade i pouzdanja. Za života je, kako je lijepo čuti, htio pohoditi i Međugorje.

I postao Karol sjemeništarac i svećenik, rastao je uz svetu euharistiju, kulturu i katekizam. Postao je svećenik, biskup i papa – i opet njegovao kulturu i vjeru. Tražio je način kako svijetu predstaviti Boga kojega je sam susreo. I nizao je on svoje enciklike i pouke, pa mu je možda u nekoj besanoj noći došlo nadahnuće: Svjetski dan mladih – sabrati mlade svijeta i pokazati im Krista! Te godine i hrvatski kardinal Franjo Kuharić proglasio je Velezbor mladih katolika Hrvata, uz Stepinčevu katedralu. Ispriječilo se zlo, nije bilo dopušteno mladima iz drugih krajeva putovati u Zagreb. Iz Splita stigao je samo jedan autobus koji je organizirao, časne uspomene, don Josip Čorić. Dosjetio se taj genijalac i uplatio za put knin-skom prijevoznom poduzeću. Putovali su deklarativno pioniri, a u Zagreb stigli na Velezbor mladih i bili su burno pozdravljeni. Čuje se taj pljesak sve do danas...

I počela je je časna priča o susretima mladih na univerzalnoj i nacionalnoj razini. Lijepo da ne može ljepše. I došlo je Međugorje. Baš kao duhovni san mladog Karola i kasnijega pape i sveca Ivana Pavla II. Stvorena je predispozicija za pravi duhovni sadržaj i praksu sakramenata.

Fra Slavko Barbarić je znao što je budućnost! Svoje ideje nakalemio je na one koje su se začele u dalekom Wojtylinom Krakowu. Znao je istodobno da nije dovoljna samo forma nego pravi duhovni sadržaj, sveti sakramenti, osobito ispovijed. Pozvao je mlade svijeta i dogodio se Mladifest. I bio je fra Slavko toliko eklezijalan da je novo zbivanje organizirao tako da bude samo priprava za Svjetski dan mladih.

Tako je bilo i ove godine. Za put u Portugal duhovna priprava bila je u Međugorju. Birani propovjednici hrabрили su i poticali mlade da život ponude i povjere Kristu. Nama valja istaknuti propovijed našeg provincijala fra Joze, koji je sebi svojstvenom stilu, koji mističnošću osvaja, dao smjerokaze mladima za budućnost.

Pred nama je blagdan Uznesenja naše Majke na nebo, čast dostojna Majke Gospodinove, naše Gospe, Kraljice Mira. Zahvalimo joj i za Mladi Fest!

Budimo ponosni i sretni – naša pobjeda je miru Kraljice Mira i njezinu sinu Kristu Pobjedniku!

NA NEBO UZNESENA - PROSLAVA ČOVJEKOVA TIJELA

FRA TOMISLAV
PERVAN

Dana 1. studenoga 1950. papa Pio XII. u svečanom je obliku proglasio dogmom što je stoljećima sazrijevalo u svijesti kršćanskoga vjerovanja, oslikavano u ikonografiji, umjetnosti Istočne i Zapadne Crkve te slavljeno u glazbi, opjevano u himnima: Uznesenje na nebo, tijelom i dušom, Majke Božje, Majke Isusa Krista, čovjekova brata i Otkupitelja. Ono što Crkva službeno naviješta u svome vjerovanju, u zanosnom obliku zrcali, reflektira našu kršćansku nadu za sve ljude, naime, vjeru u vječni život. Budući da se kršćanska nada načelno odnosi na sve, ona nikada ne može imati niti otkriti svoje konačno uporište u nama samima, nego jedino u Bogu. Stoga je dogma o Marijinu uznesenju na nebo poput kompasa na našem hodočasnničkom putu kroz život i vrijeme, i kao pojedinaca ali i kao zajednice svih vjernika, dapače cijeloga čovječanstva. Dogma o Marijinu uznesenju na nebo izražava ljudskim, ograničenim jezikom i rječnikom ono što je Božja spasonosna volja svima objavila i otvorila a već na Mariji ostvarila. Stoga nam može ponuditi i odgovor na temeljno pitanje našeg ljudskog postojanja: Tko sam, odakle dolazim, kamo idem?

IZVOR I SLIKA NADE

Jean-Paula Sartrea, poznatog francuskog filozofa egzistencijalista i osvjedočenog ateista, navodno je na smrtnoj postelji upitao prijatelj, vjeruje li u život poslije smrti. Za razliku od prethodno dosljedno izraženog ateističkog uvjerenja kako je sa smrću sve gotovo, kaže se da je neposredno prije smrti odgovorio jednom riječju - dođuše vrlo slabašnom - "Peut-être" - "Možda". Sartre zacijelo nije sam s takvim odgovorom, nego zastupa bezbrojne naše suvremenike, pa čak i kršćane. Čini se da su i vjernici postali vrlo nesigurni u svom tumačenju smrti i onoga što slijedi poslije. Mnogi su skloni vjerovati u nekakve rein-

karnacije u ovom ili onom obliku, nakon fizičke smrti.

Drugi vatikanski sabor Mariju je predstavio kao eshatološki uzor i sliku nade. Marija pokazuje kamo smjera naš životni put. Stoga, kad god Crkva hvali i ispovijeda Boga u dogmi, izgovara ona daleko više nego što trenutno zna i može izraziti ograničenim jezikom nas grješnika. Tako smo uz svečani dan Marijina uznesenja i mi pozvani dopustiti da otajstvo Božje milosti, njegova prisutnost u Isusu Kristu, postane stvarnost u nama na način da nas podiže, preobražava i usmjera prema smislu našega života i sve ljudske zajednice. Budući da su svetkovine uvijek stanoviti usjek u čovjekovu svagdanu, stanaka u tijeku vremena, možda i u ove blagdanske sate osjetimo dašak vječnoga, tračak neba. Barok je, naime, u svojoj izražajnosti i umjetnosti želio otvoriti nebo svom svojom naglašenošću i teatralnošću, oslikavajući napose stropove crkava.

Svetkovina nam otvara četiri pristupa i poruke današnjega dana. Naime, Marijino uznesenje dušom i tijelom na nebo slavje je vječne vrijednosti i trajnog dostojanstva cijeloga čovjeka, od krvi i mesa. Čovjeka - bića stvorena na Božju sliku i priliku. Zatim je slavje Marijina uznesenja na nebo blagdan Božje alternative našim vrijednostima. Koje su vrijednosti danas dominantne u društvu, što se najviše promiče, a što nam veli svetkovina Marijina uznesenja? Veliki dan naše Velike Gospe jest i proslava posebnog dostojanstva žene. Kontrastna slika žene u odnosu na ono što nam nude mediji. I napokon, Marijino uznesenje na nebo svetkovina je sveopće nade.

SLAVLJE ČOVJEKOVA DOSTOJANSTVA

Uznesenje Marijino dušom i tijelom na nebo slavje je vječne vrijednosti i trajnog dostojanstva cijeloga čovjeka od krvi i mesa. To je hvalopoj čovjekovoj stvorenosti, zatim Božjem radovanju u svome stvaranju. Popularno se postavlja upitnik, koliko košta, koliko vrijedi čovjek? Nekoliko eura, jer mi smo prvenstveno od vode te nešto elemenata, minerala itd. Mi smo prema Bibliji „od gliba i praha te ćemo se u prah vratiti“. Što je čovjek u usporedbi s beskonačnostima svemira? Za pojedine organe na tržištu se

plaća nekoliko stotina do nekoliko tisuća eura. Danas postoji i trgovina organima. Neke stvari u našem tijelu mogu postići mnogo veću cijenu. Budući da je danas gotovo normalno da se sve pretvara u novac, ova nas svetkovina podsjeća i podučava da tim korisnim sredstvom u svagdanu, naime, novcem, ne smijemo mjeriti sve. Tu bi, naime, bio kraj (raz)govora o ljudskom dostojanstvu.

Usred stoljeća kakva nije bilo u svjetskoj povijesti, stoljeća smrti, uništavanja ljudi i uništavanja čovjekova dostojanstva, papa Pio XII. dogmom o Marijinu uznesenju na nebo dao je vrijednost čovjekovu životu, čovjekovu tijelu. Više od šezdeset milijuna mrtvih i ubijenih u onome besmislenom ratu, toliko ubijenih u revolucijama. Tko se njih sjeća? Gdje su zabilježeni? Jedino u Božjem pamćenju i sjećanju. Čovječanstvo ih se ne sjeća, oni su bili obično topovsko meso za kolovođe rata. Koja je, uostalom, cijena stotine milijuna mrtvih u dva svjetska rata te komunističkim revolucijama, koja je cijena milijuna koji su spaljeni, kremirani, zatrpani, uništeni prije nego što su rođeni ili su bili i ubijaju se čak i snagom zakona, donesenih u parlamentima? Što je s milijunima pobačenih? Današnja svetkovina podsjeća nas da se ljudsko dostojanstvo ne može mjeriti novcem. Upitnik je, komu sam ja vrijedan, tko je za mene vrijedan? Tko kaže DA meni, nama? Na ovaj blagdan zahvaljujemo Bogu i slavimo ga jer je vjeran svom stvorenju, jer je sva stvorenja sačuvala u svojoj ljubavi i zapisao se u njihova srca. Izvorna riječ kršćanske vjere jest DA! Fiat. Neka bude! Upravo kao u Marijinu životu.

SVETKOVINA VELIKE PREOBRAZBE

Marijanska je pobožnost uvijek bila kozmička, neograničena u svojoj afirmaciji svijeta. Bog je izabrao ovu ženu da bude majka njegova Sina. Tako smo i mi izabrani svojim postojanjem i svojim krštenjem. I svaku osobu koju je Bog svojim izborom upisao u srce, čuva za svu vječnost. Bezuvjetno dostojanstvo čovjeka ne ovisi o našim postignućima, nego o činjenici da nas sam Bog bezuvjetno potvrđuje i prihvaća. Bog nas je prvi ljubio.

Dok su mnogi dizali glas protiv Papine odluke i proglašenja dogme,

DRUGI VATIKANSKI SABOR MARIJU JE PREDSTAVIO KAO ESHATOLOŠKI UZOR I SLIKU NADE. MARIJA POKAZUJE KAMO SMJERA NAŠ ŽIVOTNI PUT. STOGA, KAD GOD CRKVA HVALI I ISPOVIJEDA BOGA U DOGMI, IZGOVARA ONA DALEKO VIŠE NEGO ŠTO TRENUTNO ZNA I MOŽE IZRAZITI OGRANIČENIM JEZIKOM NAS GRJEŠNIKA. TAKO SMO UZ SVEČANI DAN MARIJINA UZNESENJA I MI POZVANI DOPUSTITI DA OTAJSTVO BOŽJE MILOSTI, NJEGOVA PRISUTNOST U ISUSU KRISTU, POSTANE STVARNOST U NAMA NA NAČIN DA NAS PODIŽE, PREOBRAŽAVA I USMJERAVA PREMA SMISLU NAŠEGA ŽIVOTA I SVE LJUDSKE ZAJEDNICE.

Biskupova proročanska propovijed

U nastojanju da budemo što precizniji u rekonstrukciji međusobnih odnosa mjesnoga biskupa Pavla Žanića i međugorskog župnika fra Joze Zovke i njihovih početnih stavova o izvanrednim događajima u ovoj župi, prošli prilog završili smo s podatkom da se prvi njihov susret na tu temu nije dogodio 21. srpnja u Međugorju, kako se tvrdi ili sugerira u nekim izvorima, već 3. srpnja u Čitluku. U istom prilogu pokušali smo objasniti zbog čega je to važno. O pojedinostima s čitlučkoga susreta premalo znamo, no zahvaljujući ovom podatku ipak bi se dalo zaključiti da je fra Jozo mogao saznati za biskupov stav o međugorskom fenomenu prije osobnog iskustva od 5. srpnja (zbog kojega je uslijedio zaokret u fra Jozinu stavu prema ukazanjima) i da se u trenutku kada osobno još nije bio povjerovao doista iskreno mogao začuditi što je biskup tako brzo i pozitivno reagirao na vijest o ukazanjima. Prisjećajući se susreta u Čitluku, fra Jozo je u razgovoru sa Sabrinom Čović – Radojičić naveo da se to zbilo u utorak (u fra Umbertovoj kronici, pak, stoji upisano da je to bilo u petak) i da se već tada biskup Žanić pozitivno odredio prema Međugorju, dodavši da se biskup već u srijedu pojavio pred župnim uredom, gdje su ga djeca dočekala, te da je, nakon što je u uredu snimio (na magnetofon) razgovor s njima, navodno rekao da je sada potpuno siguran da se djeci ukazuje Gospa i da će on o tomu propovijedati. No, ostavimo sada po strani to što je biskup Žanić navodno rekao u osobnim razgovorima tijekom susreta u Čitluku i u Međugorju, činjenica je da je prvi

IVICA ŠARAC

U SVOJOJ KNJIZI „BISKUP ŽANIĆ O MEĐUGORJU. ISTINOM PO NEISTINAMA“ DR. RATKO PERIĆ UPOZORAVA NA TO DA SE U VEĆINI AUTORSKIH DJELA KOJA PREUZIMAJU NAVEDENI PASUS IZOSTAVLJA JEDNA VAŽNA REČENICA. NAIME, NAKON ŠTO JE NAGLASIO DA DJECA NE LAŽU, DA GOVORE TOČNO ONO ŠTO IM JE U SRCIMA I DA IH NITKO OD SVEĆENIKA NIJE NIŠTA NAGOVARAO, BISKUP ŽANIĆ SE U JEDNOJ REČENICI DOISTA OGRADIO OD SUDA O (NE)AUTENTIČNOSTI FENOMENA KAZAVŠI I OVO: „DA LI JE ONO DOISTA NJIHOVO VLASTITO DOŽIVLJAVANJE ILI VRHUNARAVNO, TO JE TEŠKO REĆI.“

put o tomu u javnosti progovorio za vrijeme krizme 25. srpnja 1981., na svetkovinu zaštitnika župe, sv. Jakova, pa bismo se za stjecanje uvida u njegov početni stav o Međugorju trebali u prvom redu koncentrirati na ono što je biskup kazao u propovijedi toga dana. U međugorskoj literaturi češće nalazimo ovaj dio njegove propovijedi, u kojemu biskup Žanić tvrdi da djeca ne lažu i da ih nitko nije podgovorio: *Duboko sam uvjeren da nitko djecu, koja kažu da su vidjela Gospu, da nitko tu djecu nije podgovorio. Da se radi o jednom djetetu, moglo bi se reći: Ma taj ima neku tvrdu glavu, pa ne može ni policija iz njega ništa izvući. Šestero nevine, jednostavne djece kroz pola sata bi, kad bi ih netko nagovorio, kazala sve. Nitko od svećenika, ja jamčim i garantiram, nije tu imao nikakve namjere niti udjela da bi djecu na nešto nagovorio... Također sam uvjeren da djeca ne lažu! Djeca govore točno ono što je u njihovim srcima... Sigurno je: Djeca ne lažu!*

U svojoj knjizi „Biskup Žanić o Međugorju. Istinom po neistinama“ dr. Ratko Perić upozorava na to da se u većini autorskih djela koja preuzimaju navedeni pasus izostavlja jedna važna rečenica. Naime, nakon što je naglasio da djeca ne lažu, da govore točno ono što im je u srcima i da ih nitko od svećenika nije ništa nagovarao, biskup Žanić se u jednoj rečenici doista ogradio od suda o (ne)autentičnosti fenomena kazavši i ovo: *„Da li je ono doista njihovo vlastito doživljavanje ili vrhunaravno, to je teško reći.“* Ali da ne bi bilo nagađanja što je sve citirano, a što izostavljano iz ove propovijedi, najbolje je da ovdje kompletiramo onaj dio koji se odnosi na temu ukazanja, uz napomenu da je ova

verzija transkripcija audio-snimke. Dakle, glavni dio propovijedi biskupa Žanića glasi doslovno (sa sitnim pogriješcima) ovako:

Danas znam da ovdje ima mnogo i onih koji nisu iz Međugorja, iz župe Međugorje, koji su se skupili ovdje ne samo za blagdan svetoga Josipa (sic!), sv. Jakova, i za blagdan krizme, nego i zbog najnovijih događanja u ovoj župi pa sigurno je svatko očekivao što će reći biskup kad on dođe, jer biskup je odgovoran za ono što se u crkvi događa. Rekao je tako i vaš župnik na početku kad me je pozdravio, da za vas molim i da sam za vas odgovoran i ja ću to učiniti koliko to mogu sada učiniti. Moram reći odmah da smo svi ožalošćeni načinom pisanja društvenoga tiska iz kojega proizlazi jedan prezir prema vjeri i nedolično pisanje i vrijeđanje. Mi praštamo, mi smo za ljubav, mi smo protiv mržnje, ali žao nam je. I mi imamo svoje dostojanstvo i svoje uvjerenje i kad bi o ateizmu i ateistima govorili onako i pisali, kazali bi da smo protiv bratstva i protiv ljubavi. Ne valja onako, ali opraštamo. Drugo što bih htio reći jest pisalo je tamo da su odgovorne crkvene vlasti u Mostaru rekly da je ovo sve praznovjerje. Mene nitko ništa nije pitao i ništa nisam rekao i ta je riječ neistinita. Također sam duboko uvjeren da nitko nije djecu koja kažu da su vidjela Gospu, da nitko tu djecu nije podgovorio. Da se radi o jednom djetetu moglo bi se reći ma taj ima neku tvrdu glavu pa ne može policija ništa iz njega izvući. Šestero nevine, jednostavne djece, kroz pola sata bi, kad bi ih netko nagovorio, djeca kazala sve! Nitko od svećenika, ja jamčim i garantiram, nije tu imao nikakve namjere niti udjela da bi djecu na nešto nagovarao. I zato su i te riječi uvredljive i treba ih odbaciti. Također sam uvjeren, djeca ne lažu, to

strane vjernika ništa nije bilo što bi se protivilo zakonima ove države i ako je netko što učinio, država je slobodna da ga kazni, ali toga nije bilo. Jedno je sigurno: u dušama se nešto pokrenulo, to je sigurno. To je sigurno. Ispovijedi, molitve, pa sigurno i praštanja i mirenja među vama, sigurno je to ono najpozitivnije što može biti i što se može sigurno konstatirati. Sve drugo prepustimo Gospi, prepustimo Isusu Kristu, Njegovoj Crkvi, koja će sigurno jednoga dana o sveme moći nešto ka (sic!), nešto reći. Za sada, mi stojimo na tvrdom temelju, Isusu Kristu.

Ako se u cjelini uzme sve što je o ovoj temi izrekao u svojoj propovijedi od 25. srpnja 1981., nepobitno je da se biskup Žanić afirmativno odredio prema međugorskom fenomenu. On će kasnije (o čemu će biti više riječi u nekome od sljedećih nastavaka) tvrditi suprotno, tj. da djeca lažu i da se s njima manipulira, i pri tome će zanemariti vlastitu, zapravo, vrlo uvjerljivu i logičnu argumentaciju koju je koristio u ovoj propovijedi (Da se radi o jednom djetetu, moglo bi se reći: Ma taj ima neku tvrdu glavu, pa ne može ni policija iz njega ništa izvući. Šestero nevine, jednostavne djece kroz pola sata bi, kad bi ih netko nagovorio, kazala sve).

Foto: Arhiv TCM

strane vjernika ništa nije bilo što bi se protivilo zakonima ove države i ako je netko što učinio, država je slobodna da ga kazni, ali toga nije bilo. Jedno je sigurno: u dušama se nešto pokrenulo, to je sigurno. To je sigurno. Ispovijedi, molitve, pa sigurno i praštanja i mirenja među vama, sigurno je to ono najpozitivnije što može biti i što se može sigurno konstatirati. Sve drugo prepustimo Gospi, prepustimo Isusu Kristu,

Njegovoj Crkvi, koja će sigurno jednoga dana o sveme moći nešto ka (sic!), nešto reći. Za sada, mi stojimo na tvrdom temelju, Isusu Kristu.

Ako se u cjelini uzme sve što je o ovoj temi izrekao u svojoj propovijedi od 25. srpnja 1981., nepobitno je da se biskup Žanić afirmativno odredio prema međugorskom fenomenu. On će kasnije (o čemu će biti više riječi u nekome od sljedećih nastavaka) tvrditi suprotno, tj. da djeca lažu i da se s njima manipulira, i pri tome će zanemariti vlastitu, zapravo, vrlo uvjerljivu i logičnu argumentaciju koju je koristio u ovoj propovijedi (Da se radi o jednom djetetu, moglo bi se reći: Ma taj ima neku tvrdu glavu, pa ne može ni policija iz njega ništa izvući. Šestero nevine, jednostavne djece kroz pola sata bi, kad bi ih netko nagovorio, kazala sve). Međutim, ovdje je još nešto, daleko važnije. Ako se pažljivije pročita ili poslušna ova propovijed, otkriva se u nekim aspektima, rekao bih, proročanski biskupov glas. Ne samo da je biskup bio u pravu upozorivši da je crkva u ovakvim slučajevima uvijek oprezna u donošenju konačnog suda, nego je jednako tako imao pravo, što je vrijeme pokazalo i potvrdilo, naglasivši (tri puta) da je u Međugorju jedno sigurno: da se u dušama nešto pokrenulo!

VI BUDITE, DJEČICE, SVJEDOCI LJUBAVI I MIRA ZA SVA NEMIRNA SRCA

„Draga djeco! U ovom milosnom vremenu u kojem me Svevišnji vama posla da vas ljubim i vodim na putu obraćenja, prikažite vaše molitve i žrtve za sve one koji su daleko i nisu upoznali Božju ljubav. Vi budite, dječice, svjedoci ljubavi i mira za sva nemirna srca. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

„U OVOM MILOSOM VREMENU, U KOJEM ME SVEVIŠNJI VAMA POSLA DA VAS LJUBIM I VODIM NA PUTU OBRACENJA“

Po čemu je današnje vrijeme milosno vrijeme?

Na pitanje što je Međugorje, Gospa nam daje odgovor: „Ovdje je izvor milosti...” (8. 5. 1986.) I: „Danas vam zahvaljujem za vašu prisutnost na ovome mjestu, gdje vam dajem posebne milosti.” (25. 3. 1987.)

Po čemu je Međugorje *izvor milosti*, odnosno *mjesto posebne milosti*?

Milost je po tome što se u Međugorju po Gospinim ukazanjima Nebo otvara na poseban način već četrdeset dvije godine. Milost je isto tako po tome što nam Gospa govori, što nam daje poruke kojima izražava svoje želje i naume. Poruke su od takva značaja da Gospa kaže: „...želim vam davati poruke kao nikada što je igdje bilo u povijesti od nastanka svijeta.” (4. 4. 1985.)

Osim toga, milost je i po sljedećem: „Danas mi je Gospodin dopustio da vam ponovno kažem da živite u milosnom vremenu. Niste svjesni, dječice, da vam Bog daje veliku *šansu* da se obraćate i živite u miru i ljubavi.” (25. 10. 2006.)

Ta milost, ta *šansa* pružena je nama, župljani- ma Međugorja, kao i svima onima koji slušaju Gospine poruke, upućujući nas da se najprije *mi* obratimo i živimo mir.

No tu nije kraj milosti. Gospa nam sama kaže: „Dječice, vi ste izabrani da svjedočite mir i radost.” (25. 10. 2001.) A u drugoj poruci: „Preko vas želim obnoviti svijet.” (25. 10. 1996.)

Dakle, Međugorje je konkretno mjesto i ovo sadašnje vrijeme posebna je *prilika* da *odgovorimo* na Gospine pozive! Ta je *prilika* milost! Ta je prilika pružena *nama!* Ne drugima, nego nama! I to *sada!* Upravo sada. Baš onako kako je Pavao rekao: „Evo *sad* je vrijeme milosno, evo *sad* je vrijeme spasa.” (2 Kor 6,2)

Ta nam se milost dakle nudi kao prilika za pružanje pomoći *Gospi* u ostvarenju *Njezinih* planova. A njezin glavni plan i želja *spas* je i *obnova* *ovoga svijeta*, *svih duša*, tj. svakoga čovjeka.

Najveći *napredak* koji današnji čovjek može napraviti je u *povratku* – u povratku Bogu! Zmija nas odvlači od Boga, a Gospa nas želi vratiti Bogu. To što Gospa čini je milost! Zar ćemo tu milost propustiti?

„PRIKAŽITE VAŠE MOLITVE I ŽRTVE ZA SVE ONE KOJI SU DALEKO I NISU UPOZNALI BOŽJU LJUBAV.“

U današnjem svijetu u mnogim ljudima vlada površnost, daleko su od Boga, od molitve i Crkve, ravnodušni su i nezainteresirani za duhovne i vječne vrjednote.

Što nas Gospa uči, kako se odnositi prema takvim ljudima i kako im pristupati?

Gospa nipošto ne želi da te ljude osuđujemo. Ne želi da ih odbacujemo. No ne samo to nego želi da im pomognemo, da ih ljubimo i da svojim životom svjedočimo Božju ljubav i dobrotu prema njima.

Počnimo moliti i postiti za te ljude koji su daleko od Boga i koji nisu upoznali Božju ljubav. To Majka traži od nas. To je naša zadaća i naše poslanje. Tako pomažemo da se Božji mir širi po svijetu.

Možda ne vidimo (odmah) učinke molitve i posta, ali vjerujemo Majci! Sjetimo se što nam Ona govori: „Već sama krunica može učiniti čudesa u svijetu i u vašim životima.” (25. 1. 1991.) „Danas vas pozivam da se molitvom otvorite Bogu, kako bi Duh Sveti u vama i preko vas počeo činiti čudesa.” (25. 5. 1993.) „Dječice, molitva čini čudesa.” (25. 4. 2001.) „i ne zaboravite, dječice, da molitva i post čine čudesa u vama i oko vas.” (25. 9. 2020.)

„VI BUDITE, DJEČICE, SVJEDOCI LJUBAVI I MIRA ZA SVA NEMIRNA SRCA.“

Gospa želi da svjedočimo ljudima čija srca su nemirna. Srca mogu biti nemirna jer ljudi žive u sukobima s drugima, jer nisu oprostili drugima kad su ih povrijedili, jer nisu oprostili sebi nakon počinjenih grijeha. Nadalje, srca mogu biti nemirna, jer su ljudi daleko od Boga, jer nisu otkrili smisao života...

Kako svjedočiti takvim ljudima?

Najbolje svjedočenje je vlastitim primjerom. Ako je osoba koja je teško sagriješila otišla na ispovijed i iskusila da joj je Bog oprostio te ako je nakon toga oprostila sebi, ta osoba može svjedočiti onima koji su sagriješili da je moguće pronaći mir u susretu s Milosrdnim Ocem i nakon teško počinjenog grijeha. Ako je osoba koja je živjela u sukobu s drugima oprostila tim ljudima, ona može svjedočiti i svojim primjerom potvrditi da je to moguće.

Molimo za dar ljubavi kako ne bismo ostali ravnodušni na patnje ljudi čija srca su nemirna.

U ljubavi je snaga koja mijenja svijet

PAULA TOMIĆ

FOTOGRAFIJE:
ARHIV ICMM

Što je dobro, kratko traje! – poslovice je koju sigurno možemo upotrijebiti za ovaj 34. Mladifest. Osmišljen od strane fra Slavka Barbarića kao jedna duhovna obnova prilagođena mladima koja će ih kroz prigodne kateheze, molitvu, sakramente s vrhuncem u euharistiji te pjesmu, ples i druženje povesti prema Kraljici Mira, koja će ih zatim privesti k Isusu. Završetak Mladifesta koji je inače bio od 1. do

6. kolovoza padao je na svetkovinu Preobraženja Isusova i time i simbolično slao poruku o tome kako je cilj ove duhovne obnove za mlade njihovo obraćenje, odnosno preobraženje u novo stvorenje koje je što sličnije uskrsnom Isusu.

Datuma pomaknutog na dane od 26. do 30. srpnja, zbog Svjetskog susreta mladih s papom Franjom u Lisabonu (Portugal) koji je stavljen na njegove datume, i zbog toga skraćena za jedan dan, Mladifest ipak

nije izgubio ništa na broju prisutnih hodočasnika (jedino možda po godinama, bilo je manje mladih, a više onih koji se u srcu osjećaju mladima) i bio je jednako snažan porukama koju su mladima svake večeri na svetoj misi upućivali svećenici celebranti: apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Francis Assisi Chullikatt, fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, fra Zvonimir Pavičić, međugorski župnik i mostarsko-duvanjski i

34. MLADIFEST
Međugorje 2023

trebinjsko-mrkanski biskup mons. Petar Palić.

Tu su zatim bile i tri kateheze (fra Jure Barišić, s. Matija Pačar i dr. Asja Palinić – Cvitanović) koje su svake iz svog ugla pokušale dati objašnjenje ovogodišnje teme Mladifesta: „Evo majke moje i braće moje!” (Mt 12,49)

Fra Zvonimiru Pavičiću bila je ovo prva samostalna koordinacija Mladifesta i za sada se vidjelo kako je nastavio tragom svojih prethod-

nika, unoseći ipak svoju osobnost i smjer koji se očituje u rasterećenijoj, posloženijoj i smirenijoj atmosferi programa. Tako je svako jutro bila jedna kateheza, a zatim 2 svjedočanstva, te 2 svjedočanstva i popodne. Između svjedočanstava fra Zvonimir je kao najavu čitao i prigodne

odlomke duhovnog sadržaja. Između svega dosta prostora za pjesme i ples na opće oduševljenje i mladih i starih.

Mogli bismo čak reći da je ovaj Mladifest bio u znaku radosti i mira koji izlaze iz oslobođene duše koja se u sakramentima očistila i ispunila Duhom, a zatim se u pjesmi i plesu kao molitvi uzdigla do Boga pa se ispružila do susreta s bratom čovjekom.

PORUKA PAPE FRANJE sudionicima Festivala mladih Budite oduševljeni misionari nove evangelizacije!

Predragi!
obraćam se s radošću vama koji sudjelujete na Festivalu mladih u Međugorju, koji je prilika da slavite i obnovite vašu vjeru. Želim da proživite ove dane kao duhovno hodočašće koje će vas odvesti na susret s Gospodinom u euharistiji, klanjanju, ispovijedi, biblijskim katehezama, tihoj molitvi krunice, ali i preko svjedočanstava.

Predložena ovogodišnja tema za vaše razmatranje je: "Evo majke moje i braće moje" (Mt 12, 49). Evangelist Matej pripovijeda kako Isusu, dok on govori mnoštvu, netko govori da majka njegova i njegova braća stoje vani i traže ga. Isus odgovara s pitanjem: "Tko je moja majka i tko li su braća moja?" (Mt 12, 48). I, pokazujući na svoje učenike, kaže: "Evo majke moje i braće moje! Doista, tko god vrši volju Oca mogega, koji je na nebesima, taj mi je brat i sestra i majka" (Mt 12, 49-50).

Pogađaju nas veoma gesta i Isusove riječi, jer se na prvi pogled čine kao manjak poštovanja prema njegovoj Majci i rođacima. Zapravo, s ovom izjavom nam je htio pokazati da je priklanjanje Očevoj volji, da se učvrstimo u jedinstvu s Njim, snažnija spona nego najbliža krvna srodstva. Dragi mladi, Božja je volja neprocjenjivo blago! Zbog toga Djevica Marija tvori rodbinsku vezu s Isusom još prije nego što ga je dala na svijet. Ona postaje učenica i majka svojega Sina u trenutku kada prihvaća anđelove riječi odgovarajući: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi" (Lk 1, 38). Od onoga trenutka, čitav njezin život bijaše neprekidno vršenje Božje volje.

Ipak, često se susrećemo u zavadi s ovom voljom, katkad je teško razumijemo i prihvaćamo, željeli bismo jedan drugačiji život, bez izazova, bez patnje, željeli bismo nas same drugačijima, možda inteligentnijima, bogatijima u talentima i usađenim darovima. Međutim, za nas nema bolje volje od one Očeve, koja je plan ljubavi za nas u perspektivi njegovog kraljevstva i naše potpune sreće. Često se bojimo ove volje, jer se plašimo da nam Bog može nametnuti štogod

po čistoj slučajnosti, a ne za naše dobro; strah nas je da bi prihvaćanje njegove volje značilo odreći se naše slobode. Umjesto toga, moramo revno tragati, pitati Boga Oca da nam dade poznati svoju volju i tražiti da se ona u nama ispuni. A najveći razlog za željeti je pokazuje nam upravo Isus: vršiti volju Očevu čini nas njegovom djecom, braćom, sestrama, majkama te rastemo u ljubavi prema Njemu i prema drugima.

Dragi mladi, Bog ima plan ljubavi za svakoga od vas. Ne bojte se njegove volje, nego polazite cijelo svoje povjerenje njegovoj milosti. Za Njega ste važni i dragocjeni, jer ste djelo ruku njegovih (usp. Postsinodalna Apostolska Pobudnica Christus vivit, 115). Samo On pozna vaše srce i vaše najdublje želje.

Samo je On, koji vas ljubi ljubavlju potpunom, sposoban ispuniti vaše težnje. Nitko osim Boga vam neće moći dati istinsku sreću. Slijedeći Marijin primjer, znajte reći Mu vaše bezuvjetno "da". Neka u vašemu životu ne bude mjesta za egoizam ni za lijenost. Iskoristite vašu mladost kako biste, zajedno s Gospodinom, udarili temelje vašega postojanja, jer će vaša osobna, profesionalna i društvena budućnost ovisiti o odlukama koje ćete donijeti u ovim godinama.

U ovome hodu, predragi mladi, neka vas prati Presveta Majka Marija i neka vas pouči da razlučite i prihvatite u vašemu životu volju Oca nebeskoga. Utisnite s vašom mladosti znak nade i zanosa u sadašnjem trenutku. Budite oduševljeni misionari nove evangelizacije! Donosite onima koji pate, onima koji su u traženju-radost koju Isus želi darovati. Donesite je u vaše obitelji, u vaše škole i sveučilišta, na vaša radna mjesta i vašim prijateljima, ondje gdje živite. Ako pustite da milost Božja djeluje u vama, ako budete velikodušni i ustrajni u vašem svakodnevnom radu, stvorit ćete od ovoga svijeta bolje mjesto za sve. Od srca vas blagoslivljam. Molim vas, molite za mene.

U Rimu, kod sv. Ivana Lateranskog, na svetkovinu Svetih Apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 2023.

1. dan Mladifesta: Paljenje duhovnog generatora

PRVI DAN Mladifesta započeo je već s jednim čudom: nakon niza vreljih, žarkih i sparnih sunčanih dana ova srijeda 26. srpnja osvanula je oblačna i za nekoliko stupnjeva svježija, tako da se već lakše moglo disati i kretati.

Također, prvi dan Mladifesta pao je na spomendan Marijinih roditelja, svetih Joakima i Ane, zaštitnika djevoja i baka i starih osoba koji nas je podsjetio na jednu tako važnu sponu između svakoga od nas i naših predaka, milosti i dara vjere koje smo mogli primiti preko naših starih i

na to koliko im za to trebamo biti zahvalni.

Službeni program Mladifesta započeo je molitvom krunice u 18 sati koju su predmolili mladi iz različitih zemalja svijeta.

Nakon toga uslijedila je ceremonija otvaranja Mladifesta na kojoj su ispred glavnog oltara sa zastavama svojih zemalja prošli mladi iz sedamdeset i jedne prisutne zemlje.

Večernju svetu misu predslavio je apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Francis Assisi Chullikatt u konceleciji s mons. Aldom

Cavalliem, mons. Vladom Košićem, fra Mirom Šegom, vikarom provincije, fra Marinkom Šakotom i fra Zvonimirovom Pavičićem te ostalih 486 svećenika.

Na početku misnog slavlja mons. Aldo Cavalli je pročitao poruku mladima koju im je i ove godine uputio papa Franjo.

U svojoj propovijedi mons. Francis Assisi Chullikatt govorio je o važnosti ljudskog života i potrebi da se taj život čuva, poput sjemena. „Svaki ljudski život sadrži u sebi jedan Božji san. I svaki život je Božji dar, dar ljubavi i zato treba biti zaštićen od začeca do prirodne smrti. Svaki ljudski život je plod Božjeg daha života i novi Božji osmijeh cijelom čovječanstvu. I svaki život najprije postoji u Božjem promislu, Božjoj misli jer je Bog tvorac života.“ – kazao je mons. Francis.

„Bog vas je prvi ljubio i htio. On vas je pozvao u život i zato nemojte podležiti bilo kakvom obliku cinizma ili bijegu na put samouništenja. Život s Bogom uvijek ima sretan završetak. Jer Božje sjeme kad se primi u srce uvijek urodi dobrim plodom! Trudite se svojim životom pokazati Boga drugima!“ – rekao je mons. Francis na kraju pozivajući mlade da budu aktivni nositelji Boga u svijet po primjeru svetaca sv. Franje, sv. Majke Terezije i bl. Ivana Merza, zaštitnika mladih.

Iza trenutka šutnje nakon propovijedi, osmero mladih izreklo je molitvu vjernika na različitim jezicima.

Bilo je tako lijepo ponovno čuti dobro poznate skladbe koje već tradicionalno za Mladifest izvodi internacionalni zbor i orkestar Mladifesta pod ravnanjem maestra Damira Bunoze.

Također ono što je prekrasno bilo za vidjeti i zahvaliti Bogu bili su brojni mladi fratri hercegovačke franjevačke provincije, od postulanata, novaka, đakona, mladih svećenika koji su tijekom euharistije vršili razne liturgijske službe te su svojim služenjem, a još više svojom pojavom doprinijeli veličanstvenosti ovog slavlja. A tako će biti i tijekom cijelog Mladifesta.

Iza svete mise bilo je klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu.

2. dan Mladifesta: Zagrijavanje u hodu prema Isusu

DRUGOG DANA Mladifesta u četvrtak 27. srpnja osvanuo je sunčan i vedar dan, ali zbog bure ugodan, s jutarnjom temperaturom od 19 stupnjeva i dnevnom od oko 30 stupnjeva. Ova relativna svježina pogodovala je jutarnjem programu Mladifesta koji je započeo na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova u 9 sati jutarnjom molitvom koju je vodio fra Zvonimir Pavičić. Zagrijavanje je započelo zazivom Duha Svetoga i pripremanjem srca kroz slušanje Božje Riječi.

Mladi su se sakrili u sjenovite predjele oltarnog prostora, ali bi na prvi zvuk nota, spremno izlazili na osunčane praznine uključujući se u pjesmu i ples.

JUTARNJI PROGRAM

Iza molitve od dvadesetak minuta, uslijedila je prva KATEHEZA koju je imao **fra Jure Barišić**, župni vikar u Međugorju. On je vrlo lijepo obje-

ni obroci“ koja je jedan od plodova Međugorja. Priču o njima je započeo njihov osnivač Irac Magnus MacFarlane-Barrow, zatim su nastavili voditelji podružnice u Malawiju te još neki ambasadori i volonteri koji su pokazali na koliko se načina može pomoći da se u zemljama u kojima je glad osigura preko sustava školovanja jedan besplatni dnevni obrok za djecu.

dinio Gospine poruke, Marijin lik i evanđeosku poruku kako bi pojasnio temu ovog Mladifesta: „Evo majke moje i braće moje!“ (Mt 12,49) Između ostalog je rekao: „Biti pozorni i pažljivi na Božju Riječ – kao Marija. Biti konkretni za ljude u potrebi – kao Marija. Sve događaje pohranjivati u svom srcu – kao Marija. Ako tako budemo činili, postajat ćemo novi ljudi i nova obitelj, obitelj Isusa Krista. Jer to su oni koji vrše volju Očevu, oni su mu i otac i majka i braća. To znači postati i biti nešto puno više od ljudske obitelji!“

Nakon kateheze uslijedilo je svjedočanstvo koje je imao p. Davide Costalunga iz Italije, iz reda pasionista. Prošle je godine zaređen za svećenika nakon susreta sa živim Isusom u Međugorju 2010. godine, a ovaj susret izbavio ga je iz tame teške ovisnosti o alkoholu, bolesti i velikih rana iz djetinjstva.

Drugo svjedočanstvo bila je priča o humanitarnoj organizaciji „Mariji-

Svećenici na zadatku ispovijedanja

Bili su svaki dan Mladifesta od samoga jutra poput vijenca okružujući crkvu i ispunjavajući svako slobodno mjesto na platou oko crkve.

Platno sa molitvenim nakanama

I ove godine na ulazu u prostor vanjskog oltara postavljeno je stometarsko platno na koje sudionici mogu pisati svoje molitvene nakane, a koje se na misi u subotu prikazalo na oltaru.

POPODNEVNI PROGRAM

Popodnevni program nastavio se u 16 sati dvjema svjedočanstvima

s puno pjesme i plesa na opće oduševljenje prisutnih.

Prvo svjedočanstvo imao je talijan **Danielle Maria Rinaldi** koji je ispričao o tome kako ga je hodočašće u Međugorje promijenilo i kako mu je zagovor Gospe i sv. Josipa pomogao pronaći svoj put i životni poziv.

Drugo svjedočanstvo je imala časna sestra iz zajednice „Blaženstava“ rodnom iz Kazahstana, **s. Julija Prisjažnaja** koja je u prvom dijelu svoje priče

Krunica za Ukrajinu

Na livadi bočno od crkve i ove godine na molbu mons. Jana Sobila, biskupa zaporiško-kharkivske biskupije u Ukrajini, postavljena je košara u koju su se skupljale krunice koje će se blagosloviti i nositi u ratom zahvaćena područja Ukrajine kao poticaj za molitvu za mir!

posvjedočila o krvavoj i teškoj povijesti svog rodnog mjesta OZERNOE i svoje obitelji za vrijeme Staljinove vladavine i kasnije komunističke diktature i kako je jednostavna i ustrajna vjera i hrabra molitva onog puka učinile da danas Ozerno postane nacionalno svetište Kraljice Mira. A u drugom dijelu svjedočanstva je govorila o svom pozivu na redovnički život koji je došao kao plod njezine molitve za nova redovnička zvanja.

Između ova dva dijela svjedočanstva prikazan je kratki video o mjestu Ozerno, a zatim je fra Zvonimir pročitao poruku koju je ove godine zbog spriječenosti ratom **mons. Jan Sobil, biskup zaporiško-kharkivske biskupije u Ukrajini, uputio mladima pismenim putem:**

Draga djeco naše Nebeske Majke, dragi prijatelji! Rat mi ne dopušta da budem s vama u ovim milosnim danima u Međugorju. Želim zahvaliti Majci Božjoj što se brine za ukrajinski narod, koji je prošle godine bio obdaren krunicama od naše Majke preko vas mladih koje ste prikupili tijekom prošlogodišnjeg festivala mladih i onda smo ih sve odnijeli u Ukrajinu.

Dragi prijatelji, molim vas da, ako je moguće, nastavite ono što smo započeli prije godinu dana na našem susretu. Neka krunica za Ukrajinu bude zaštita naše domovine i blagoslov za sve narode koji okružuju Ukrajinu. Neka nas krunica približi kraju rata i vremenu mira i sloge među svim narodima.

Molim vas da ne zaboravite moliti za mir, za završetak rata, za pobjedu Bezgrješnog Srca Marijina u svijetu. Neka vas Gospa, Kraljica Mira ispuni mirom i radošću za vrijeme Mladifesta u Međugorju te kasnije u Lisabonu.

Neka cijeli svijet doživi duboko obraćenje. U duhu sam s vama.

Utječite se Gospinoj zaštiti i sve će u vašem životu biti dobro.“

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Nakon molitve krunice u 18 sati večernja sveta misa započela je u 19 sati, a predslavio ju je fra Jozo Grbeš, provincijal hercegovačke franjevačke provincije u koncelebraciji s fra Ivanom Marićem, gvardijanom samostana Uznesenja BDM u Širokom Brijegu i fra Zvonimiro Pavičićem međugorskim župnikom i ostalih 569 svećenika.

Odmah na početku fra Jozo je cijeli ton slavija u spontanim riječima „povukao“ na dubinu srca riječima: „Pitamo se zašto smo ovdje? Jedini odgovor koji ima smisao, jedini povod dolaska, jedini cilj našeg putovanja, jedini razlog zbog čega postojimo jest ON. ON čije ime je Krist. Stoga večerašnju večer htio bih provesti s vama razmišljajući o Njemu. On koji nas poziva na kajanje zbog obraćenja, koji nas poziva na ljubav zbog vječnosti – stoga neka nam ovaj dan i ovi dani budu novi početci putovanja s Njim!“

Na kraju svete mise, potaknut Duhom, na spomen broja svećenika u koncelebraciji, fra Jozo im se spontano obratio riječima: „Uistinu od srca hvala svim svećenicima kojih je tako puno ovdje. Možda je teže danas biti svećenik, nego inače. Al' braćo, ne bojte se! Mladosti, ovo je najbolje vrijeme za biti svećenik! Kad svjedočite i slijedite Istinu, ne možete promašiti! Dobro će vam biti! Neka bude tako!“

Iza svete mise bila je procesija s Gospinim kipom i klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu koje je vodio mladomisnik fra Marin Mikulić.

PROPOVIJED FRA JOZE GRBEŠA, PROVINCIJALA HERCEGOVAČKE FRANJEVAČKE PROVINCIJE

On nam je učitelj!

POZORNICA ŽIVOTA

Dragi mladi prijatelji! Stanje svijeta je uvijek kaotično, pa tako i vrijeme u kojem mi živimo:

- Kaos (ne)vrijednosti: kao da često nitko nije kažnjen za izgovorenu laž, ali se ljudi kažnjavaju ako govore istinu!

- Woke kultura koja napadački ruši i poručuje: Dovoljno je stvoriti protivnike da imate sljedbenike.

- Znanost koja je u posljednja dva stoljeća stavljena na pijedestal svega, postala je služiteljica politike. I tako zbunjuje ljude. Dobro smo mi to osjetili posebice posljednje tri godine.

U demokracijama u kojima živimo: često se istina određuje većinom glasova, a većina glasova jačinom interesa. Zato ima puno svačijih istina.

„Svijet u kojem danas živimo prepun je dezinformacija. Na svakome od vas je da služite kao suci, razlikujući istinu od laži.“ John Clauser, dobitnik Nobelove nagrade za fiziku 2022.

Da, to je pozornica svijeta na kojoj i mi trošimo svoje dane i pitamo se: Što je s nama kršćanima? Što je s nama koji ispovijedamo vjeru u Krista Spasitelja? Krista ljubavi? Krista istine!? Večeras bih htio s Vama razmišljati o njemu! On jedini vremenu mom i tvom daje smisao!

KRIST

Krist govori i djeluje u samoj Božjoj osobi kad kaže: „Čuli ste da je rečeno, ali ja vam kažem...“ „Nebo i zemlja će proći, ali moja riječ neće...“ Lk 21,29-33)... „Isus Krist je najljepši i najplemenitiji dar čovječanstvu! Nema ništa bolje: čovjek koji svojom patnjom iskupi grijeh drugih ljudi – to je najdivnija moralna slika ljudskog roda i ostala je jasna i čista bez obzira na sve devijacije kršćanstva!“ /M. S./

Tko je taj? Moramo ga upoznati! Dobro upoznati!

JEDAN JEDINI ŽIVOT

„Rođen je u nepoznatom selu kao dijete seljanke. Odrastao je u drugom nepoznatom selu kao sin tesara...“

Nije nikada putovao 200 km dalje od mjesta u kojem je rođen.

Nije imao nikakav kredibilitet osim sama sebe.

Dok još bijaše mlad, javno mnijenje okrenu se protiv njega.

Njegovi ga prijatelji napustiše u najvažnijem času života. Bijaše pribijen na križ među razbojnicima. Dok je umirao, pokockaše se za njegov ogrtač, jedini komad vlasništva na zemlji.

I kada umrije, dobrotom prijatelja bi položen u tuđu, posuđenu grobnicu. Dvadeset stoljeća dođe i prođe, a on ostade središnja osoba za veliki dio ljudskog roda.

Sve vojske što marširale, sve mornarice što ikada plovile, svi parlamenti što ikada zasjedale, svi kraljevi što ikada vladale, skupljeni zajedno, nisu dotaknuli život čovjekov na zemlji tako snažno kao što učini ovaj jedan, jedini život – Isus iz Nazareta.“ (nepoznati autor 19. st.)

Više je o njemu napisano tekstova nego o bilo kome drugome u povijesti ljudskog postojanja. Nitko tko ga susretne ne ostaje isti! Nitko nikada nije toliko vjerovao u običnog, malog čovjeka kao što je to Isus iz Nazareta učinio!

NAUČIO NAS JE...

Naučio nas je da biti malen, znači biti velik. On nije izabrao utjecajne ljude za svoje propovjednike. Počeo je s malim ljudima i te male ljude učinio je velikima. Bili su ribari i seljaci, običan svijet, ali snagom njegova duha išli su svijetom propovijedati Radosnu vijest Ljubavi!

Ponekad mu bolje služe pjesnici nego propovjednici.

Kaže nam Pavao, Židov i svetac, buntovnik i propovjednik, on koji je susreo Krist i onda shvatio tko je on, pa kaže: On, Krist „uzevši lik slugu, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. Zato Bog njega preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom, da se na ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika. I svaki će jezik priznati: 'Isus Krist jest Gospodin!' – na slavu Boga Oca.“ (Fil 2,7-11). Da, on je taj pred kojim jedinim prigrbamo svoja koljena. Kad se klanjamo njemu, onda se ne klanjamo ničemu i nikome više!

Naučio nas je da ništa i nitko nije iznad ljubavi. Ljubav je vrhovni zakon, smisao postojanja. Slijediti Krista znači ljubiti, a ne suditi! Ljubav oprašta, liječi, podiže, stvara. I kada ste u sumnji, na raskrižju izbora birajte ljubav. U njoj nema grješke. Ona nadvalada ravnodušnost i očaj! Ljubav je sama ljepota. Ona jedina može spasiti svijet! „Ona nikada ne prestaje“ (1 Kor 13,8). Po njoj i zbog njega: *Svaki svetac ima prošlost, a svaki grješnik ima budućnost.*

Naučio nas je da se velike stvarnosti događaju u tišini nepoznatoga, daleko od blještavila svijeta. Mogao je hodati po vodi. Ali je to učinio samo jednom. Nije volio spektakle. Rodio se u tijelu i uskrsnuo iz tijela tiho, daleko od pozornice ovoga svijeta.

Naučio nas je za razliku od svih filozofa istoka i zapada koji stoljećima traže istinu da je ON sam istina. Drugim riječima: Upoznaj mene, naći ćeš istinu! Ta, kako reče mudrac: „Ni jedna istina nije vrijedna truda, osim one koja teži za ljubavlju.“ (Pascal). Oni koji vole više sebe nego istinu postaju njegovi ne-prijatelji!

Tako: Juda nije bio posljednja osoba koja ga je izdala, zasigurno ne i najpoznatija.

Naučio nas je da ga susrećemo u potrebnima, siromašnima, odbačenima, čudnima... I stoga budući da ne možemo njemu davati direktno, ovlastio je siromahe kao primatelje njegovih darova. Oni su mu postali ambasadori. Oni nama postaju majka i braća (Mt, 12,50). U potrebnima on je postao prepoznatljiv.

Stalno nam postavlja svojih šest pitanja koji su temelj tjelesnim i duhovnim djelima ljubavi: „Gladan sam, žedan sam, gol sam, stranac sam, bolestan sam, zatvorenik.“ (Mt 25,36-37) Jeste li mi pomogli?

Svi su oni sami. Svih ovih šest vrsta potrebnih! Kada ste zadnji put pomogli nečiju samoću?

Poslao je majku tako puno puta da nam pomogne? Od Betlehema i Kane galilejske, od ovog mjesta ovdje. Ako upoznamo nju, upoznat ćemo i njega. Kao majka ljubavi, ona uporno pita i dosađuje, ali zbog njega. Samo zbog njega. Od Kane do danas! Zbog njega! Ona je put i poruka.

NAŠ UČITELJ

Zovu ga kraljem, Gospodinom, rabinom, prijateljem, čovjekom žalosti, filozofom, Spasiteljem. Različitim ljudima on je različita snaga. Najčešće ga zovu Učiteljem.

Da, on je naš učitelj. Naš život je odgovor na njegov nauk! Tko je on za tebe? Prijatelju, tvoj stav prema njemu određuje tvoj život. Cijeli tvoj život. „Isus je obećao svojim učenicima tri stvari: živjet će bez straha, bit će čudno sretni i bit će u stalnim nevoljama.“ C.K. Chesteron Jesmo li ga upoznali?

Propovijedao je o Kraljevstvu Božjem i govorio je o promijenimo svoje živote kako bismo postali članovi ovog Kraljevstva. Onda možemo i mi reći poput ovog Mladifesta: Evo moje majke i moje braće!

Želiš li ti biti dio Kraljevstva? DOŠAO JE UČINITI LOŠE LJUDE DOBRIMA, A DOBRE LJUDE SVE-TIMA! Koji smo mi: Loši? Dobri? Sveti?

Dragi mladi prijatelji! I mi imamo samo jedan jedini život. Samo jednu crticu između rođenja i smrti, dolaska i odlaska. Kako živjeti taj jedan jedini život? On nam je učitelj! Izaberimo njega. Nikoga više! Postat će nam jasno ono što nikada nije. Naći ćemo smisao koji nigdje drugdje ne postoji. Ljubav će nam postati put i život. Bit će nam dano, kako nam ON kaže danas, „znati otajstva kraljevstva nebeskoga“ (Mt 13,12). Što više želiš? Dovoljno za jedan, jedini, veličanstveni život!

Izaberimo njega. Danas. Večeras! To je najvažniji izbor naše slobode!

3. dan Mladifesta: Problemi se samo s Bogom rješavaju

Kako su se penjale temperature zraka tako se zagrijavala i atmosfera na Mladifestu. To je posebno bilo vidljivo i slušljivo u vokalnim i instrumentalnim solističkim dionicama pjesama u kojima su izvođači internacionalnog zbora i orkestra Mladifesta postajali sve slobodniji i virtuozniji, tako da je svaki glazbeni predah programa bio pravi akustični užitek. Prelijepše kadrove programa za sve oni koji nisu mogli biti uživo na Mladifestu snimala je ekipa Foto video studija Đani u produkciji Radiopostaje Mir Međugorje sa svojih 15 kamera i jednim dronom.

JUTARNJI PROGRAM

Kao i prethodni dan i ovaj petak, 28. srpanj, treći dan Mladifesta započeo

je jutarnjom molitvom u 9 sati koju je predmolio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju.

Drugu jutarnju katehezu mladima održala je s. Matija Pačar, školska sestra franjevka Krista Kralja hercegovačke provincije Svete obitelji. S. Matija je rodom iz Tomislavgrada i kći je poginulog branitelja. S. Matija osim objašnjavanja teme ovog 34. Mladifesta kojeg je iščitavala u Isusovoj želji da s nama stvori obiteljske odnose, odnose iskrenosti, povjerenja, slobode i trajnosti, osvrnula se i na probleme koji muče mlade u današnje vrijeme: strahovi od odluka te slijedenje krivih modela ponašanja i uzora ljepote.

“Toliki životi svetaca nas mogu inspirirati. Kada vidimo nekoga tko živi autentično svoj poziv, to nas treba probuditi da je moguće i danas ljubiti autentično. Mnogi u Međugorje dolaze po ozdravljenje tijela. Ali tko ti kaže da ćeš u zdravom tijelu moći iskusiti milost svetosti koja se kuša kada se nosi križ, koja se kuša kada se suobličiš s Isusom. Puno više svetosti sam susrela u osobama koje nisu fizički lijepe ili koje nisu tjelesno zdrave” – kazala je s. Matija.

Prvo svjedočanstvo na programu dana imali su **bračni par Josip Sušac iz Čitluka i Inma García iz Madrida**. Oni su donijeli snažno iskustvo problema s kojima se susreću bračni parovi, ali i način kako to prebroditi – a to je **OPRAŠTANJE**. „Ljudski odnosi se trebaju temeljiti na oprost, budući da svi, htjeli ili ne htjeli, griješimo jedni prema drugima. I zato da bismo mogli imati odnose jedni prema drugima, trebamo opraštati. A na poseban način je to važno za brak. I upravo je molitva za oprost i molitva za drugog bračnog druga bio put kojim su njih dvoje spasili svoj brak.

Drugo svjedočanstvo dana je bila priča o Ustanovi za predškolski odgoj i socijalnu skrb Majčino selo koju su s mladima podijelili ravnatelj iste, **fra Dragan Ružić i bivši štićenik Majčina sela Marijan Tustonja** koji je mladima ispričao svoju životnu priču.

POPODNEVNI PROGRAM

Popodnevni program započeo je u 16 sati desetominutnom pjesmom ‘Aleluja’ koja se pjevala sporo, pa brzo, pa s instrumentima, pa bez njih – sve u jazz ritmu tako

dragom dirigentu zbora i orkestra maestru Damiru Bunozi, a čiji se jazz and blues pečat nazire u skoro svim aranžmanima mladifestskih pjesama.

Prvo svjedočanstvo je imao **svećenik o. Andrej Medins iz Latvije**. Upoznao je Međugorje prije 28 godina i zahvaljujući Gospi učio se ljubavi u Gospinoj školi. Poručio je mladima da se okrenu molitvi i da, kada se vrte kućama, osnuju ili se uključe u neku molitvenu grupu. „Za mene je Međugorje mjesto gdje mi Nebo govori.“ – kazao je o. Andrej Medins.

Slijedilo je skoro dvadesetak minuta pjesme u kojem se cijeli plato ispred glavnog oltara pretvorio u rasplesani podij, pokazujući još jedanput koliko čovjek voli pokret, ritam, pjesmu, zvuk!

Zatim je uz ovaciju pljeska za mikrofona došao **najtrofejniji hrvatski**

izbornik Zlatko Dalić, rodom iz Livna. On je mladima posvjedočio o vrijednostima u koje vjeruje: to su prije svega vjera u Boga, u obitelj i u domovinu te kazao da su mu upravo one dale snagu da ustraje u ostvarivanju svojih snova i ciljeva. A najveći cilj svakom treneru je biti izbornik svog naroda, svoje reprezentacije. Zlatko je kazao kako vjeruje da je ova uloga trenera reprezentacije za njega dar od Boga, njegova misija, da ispaćenom i razjedinenom hrvatskom narodu preko nogometa vrati povjerenje u Boga i ponos na svoju nacionalnost i čisto domoljublje. Raduje se što su u tome donekle uspjeli tijekom osvajanja tri medalje sa važnih svjetskih natjecanja tijekom pet godina njegova mandata. Poručio je mladima da vole i da se brinu za svoje roditelje i da im budu zahvalni jer će to koliko su oni važni tek shvatiti kad njih više ne bude, kako je njemu ostala praznina kada je u protekloj godini ostao bez oba roditelja. Poručio im je da se ne boje sanjati, imati ambicije, ali da se za njih moraju boriti, ustrajati i ne pokolebati se na putu vjere i pravih vrijednosti – onda će vidjeti kako ih Bog blagoslivlja!

Zlatko Dalić na Mladifestu:

Ne bojte se svjedočiti vjeru! Imajte svoj san i idite za njim

„Puno puta sam bez straha i bojazni rekao da sam vjernik, katolik i da za sve što sam napravio u životu zahvaljujem dragom Bogu i svojoj obitelji. Zato se nemojte bojati svjedočiti svoju vjeru, jer Bog je tu. Kad god dođete pred neku prepreku, pred zid, Bog je tu i neće nas ostaviti”, poručio je mladima na početku svoga svjedočanstva na 34. Mladifestu izbornik hrvatske nogometne reprezentacije Zlatko Dalić. Govorio je o svom odrastanju u rodnom Livnu uz samostan na Gorici naglašavajući kako su mu prvi susjedi bili franjevci.

„Majka mi je usadila vjeru i ponio sam je od kuće kada sam otišao kao 16-godišnjak sa svojim ambicijama da nešto u životu napravim. Imao sam cilj da se vratim kao pobjednik i to sam ostvario 2018. godine kada sam u Livno došao kao viceprvak svijeta. Sve je to lijepo i sjajno, ali je moj put bio pun izazova, zahtjeva, iskušenja. Uspio sam nešto postići u životu. Iskreno nisam očekivao da ću napraviti ovako velike stvari, velike rezultate, ali Bog mi je dao šansu da napravim taj uspjeh i zato je moja poruka mladim ljudima: *Nikada nemojte odustati, svaka se prepreka da riješiti. Morate vjerovati, morate imati svoj cilj u životu i tome težiti. Ne odustajte. Uvijek postoji nada*”, poručio je Dalić desecima tisuća okupljenih na ovoj duhovnoj obnovi u Međugorju.

Kazao je i kako mu je vjera uvijek pomagala da izađe iz teških trenutaka u kojima je bio.

„Bilo je trenutaka kada čovjek zaluta, ali bitno je vratiti se na pravi put i učiti na svojim greškama. Bitno je više pažnje pokloniti obitelji i roditeljima koji su nam dali život, budućnost i sve što imamo, a mladi kakvi smo bili idemo za nekim našim ambicijama, ciljevima te zaboravimo na roditelje. Mislimo da je dovoljno nazvati telefonom i pitati: Kako si? Nikad nemojte zaboraviti svoje roditelje. Oni su najvažniji, jednom kad odu bit će vam žao. Ne zaboravite svoje roditelje” još je jedna od Dalićevih poruka mladima, ali je istaknuo i snažnu podršku svoje obitelji – supruge, djece, kojima je također zahvalio, a supruga ga je pratila i dok je svjedočio mladima u Međugorju. Svima iz BiH, Hrvatske, Europe cijelog svijeta zahvalio je na ljubavi koju daju hrvatskoj nogomet-

noj reprezentaciji, a nakon toga izbornika Dalića intervjuirao je najbolji nogometaš među fratrima, međugorski župni vikar fra Ivan Hrkač. Razgovor su počeli o Dalićevim prvim susjedima u Livnu – franjevcima.

„Svakodnevno prisustvo Crkve u mom životu me je odvelo na pravi put”, kazao je Dalić, a na svoj samostalni, ispostaviti će se kasnije i pravi put krenuo je sa 16 godina.

ODLAZAK OD KUĆE

„Najteži trenutci su kad treba otići od kuće i ostvarivati svoje ciljeve i onda mi koji smo rođeni u malim mjestima dolazimo u veliki grad, dolazimo u iskušenja u tim gradovima punim izazova i tu treba pokazati svoju snagu i karakter. Svi ti mladi ljudi moraju znati da roditelji strepe nad njima, da su im omogućili da odu i zato ih ne smiju razočarati. Takav je slučaj bio i kod mene.”

PRIJATELJSTVO

„Čovjek se uvijek mora na nekoga osloniti, obitelj, prijatelje... Nije lako sam nešto napraviti. Stalno govorim o prijateljstvu, zajedništvu... Velika je podrška kad uz sebe imaš prijatelja koji ti može dati savjet i pomoći. Velika je podrška kada imaš Ususa uz sebe. Danas oko sebe možemo sve uništiti. Ostati bez prijatelja, ali veliki je trud okupiti ljude oko sebe i sačuvati obitelj i prijatelje. U današnje vrijeme to je jako teško, ali na tome treba raditi i čuvati ljude oko sebe, jer sve se to da brzo uništiti.”

USPJESI

„Prije hrvatske reprezentacije bio sam trener 12 godina, 2010. godine otišao sam u drugu kulturu, u drugi svijet, u Saudijsku Arabiju da bih sebe učinio boljim, izgradio se kao trener i osigurao egzistenciju obitelji. Kada sam dobio poziv za izbornika nisam dvojio. To je bio moj životni cilj, moj san. Svima nama trenerima je cilj biti izbornik svoje reprezentacije. Tada je reprezentacija imala loš rezultat i bila je loša atmosfera. Nisam razmišljao o tim lošim stvarima, vjerovao sam da možemo i tako se postavio. Pobijedili smo prvu utakmicu u Ukrajini 2:0 i tu je krenula naša povijest. Nisam očekivao da ćemo osvojiti tri medalje na tri velika natjecanja, ali zaslužili smo ih i osvojili.

Ima i važnijih stvari od tih medalja, a to je da smo se 2018. godine ujedinili, da su djeca ponovno počela nositi hrvatske dresove. Taj dobitak da je Hrvatska osjetila nacionalni naboj, identitet, da se vratilo zajedništvo je važnije od medalje.”

USTRAJNOST

„Nema uspona bez pada, ali tada moramo ostati jaki. Hrvatska je s manje od četiri milijuna stanovnika postala druga i treća na svijetu, a naši nogometaši pokazali su da mali mogu biti veliki, da ništa u životu nije nemoguće. Jesmo mala zemlja, ali imamo velike snove. Oni su svojom igrom kupili cijeli svijet. Hrvatska reprezentacija živi zajedništvo, ljubav, emocije, domoljublje, vjeru... I zato su, uz svoj talent i kvalitetu, napravili rezultat. Oni su primjer da se u životu sve može napraviti ako si ustrajan, da će rezultat doći... Doći će i pad, ali treba ustati i vjerovati. Svoj ego smo stavili po strani.”

OBITELJ I PONIZNOST

„Ponavljam te riječi i stalno ih ističem, jer svima vama koji ste ovdje one su jako bitne. Rekao sam što znači obitelj, što znači podrška... Ali u mom svakodnevnom govoru nije bila prisutna riječ poniznost. Tek mi je u glavu došla nakon pobjede nad Argentinom, kada sam rekao da moramo ostati ponizni. Ako smo ponizni, ne znači da klečimo pred drugima, klečimo samo pred Bogom, ali ne smijemo dopustiti da nas prebaci, da mislimo da smo najbolji, onda je to početak kraja. Biti ponizan ne znači biti slab, to znači vjerovati u sebe, a nikoga ne podcjenjivati. Hrvatska reprezentacija je ovako uspješna jer je ponizna.”

HODOČAŠĆE IZ LIVNA U MEĐUGORJE

„I prije sam često dolazio u Međugorje, bio na molitvi, bio na misama, penjao se na Brdo, na mjesto ukazanja. To mi je bilo dirljivo, taj mir, snaga, duhovna obnova... Nakon jedne utakmice sam odlučio da ću ići

pješice u Međugorje, ne da molim nego da zahvalim za sav blagoslov koji sam dobio kroz karijeru i koji mi je dragi Bog omogućio. I kad sam došao ispred crkve nakon tri dana osjećao sam takvu sreću, takav ponos, takav mir da ne mogu opisati. Imao sam malu ozljedu i mislio sam da neću izdržati, ali dragi Bog bio je uz mene i, ako Bog da, opet ću ove godine doći pješice u Međugorje da zahvalim Majci Božjoj za svaki blagoslov koji daje.”

KRUNICA

„Znači mi jako puno. Uvijek je uz mene. Osjećam veću sigurnost i mir kad je uz mene. U onim trenucima utakmice kad djelujem mirno i bezbrižno nije baš tako, ali moram sačuvati mir da bih mogao donositi odluke. Sve pripremimo za utakmicu, ali kada počne kažem: 'U Tebe se Gospodine uzdam'. Kad je teška situacija ruka mi je u džepu, stisnem krunicu i znam da će biti sve dobro. Svaki dan sam u molitvi, svaki dan se zahvalim Bogu. Trebamo svi tako činiti. Ne bojte se svjedočiti vjeru. Mi smo ljudi koji nikome ništa ne namećemo, samo cijenimo svoje, ali poštujemo i sve drugo.”

CILJEVI I SNOVI

„Vjerujte, nikad ne odustajte! Mladi ljudi, stavite pred sebe jedan cilj i imajte svoj san, za tim snom idite i on će se ostvariti. Da bi se ostvario morate vrijedno raditi, pošteno raditi, morate vjerovati, morate biti ustrajni, morate biti ponizni, morate poštovati sve oko sebe, i On će nas nagraditi za ono što radimo. Svatko od nas ima svoju misiju u životu. Moja misija je da s hrvatskom nogometnom reprezentacijom napravimo najbolje što je moguće i u sportskom i svakom drugom smislu, da propagiramo vjeru, da govorimo što živimo, kako živimo...”

Svima vama želim da ostvarite svoje ciljeve u životu, svoje snove, svoje ambicije, da idete za tim ambicijama. Neka vas dragi Bog nagradi, a da po završetku ovoga Mladifesta se sretno vratite svojim kućama, da iz Međugorje ponese te mir i poštovanje te da vaša vjera bude još jača, još čvršća u ovom svijetu koji je pun iskušenja, u ovom svijetu koji želi sve naopako, sve krivo... Mi moramo biti ti koji ćemo stati iza naše vjere, koji se nećemo bojati vjeru propagirati, koji ćemo slobodno reći da vjerujemo u Boga, da smo katolici, da smo vjernici da je to naš put, naš život, naše opredjeljenje i da pokušamo na takav način živjeti i na takav način ostvariti svoje ciljeve i sve svoje ambicije.”

Priredio: Velimir Begić

Vjerujte, nikad ne odustajte! Mladi ljudi, stavite pred sebe jedan cilj i imajte svoj san, za tim snom idite i on će se ostvariti. Da bi se ostvario, morate vrijedno raditi, pošteno raditi, morate vjerovati, morate biti ustrajni, morate biti ponizni, morate poštovati sve oko sebe, i On će nas nagraditi za ono što radimo. Svatko od nas ima svoju misiju u životu.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Većernji molitveni program započeo je molitvom krunice i nastavio se svetom misom koju je predslavio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić u suslavlju fra Marinka Šakote, bivšeg međugorskog župnika i fra Gorana Azinovića za ostalih 524 svećenika.

Na početku svete mise fra Zvonimir je kazao: „Na početku Isusova djelovanja došao je jedan učenik k njemu i rekao mu: 'Gospodine, svi te traže! Svi te traže!' I u toj rečenici opisao je čežnju čitavoga čovječanstva, čežnju svakoga čovjeka – tražimo Gospodina, trebamo Gospodina. I mi smo ovdje došli jer trebamo Gospodina, jer ga želimo u svom životu, želimo ga susresti i želimo da nas on vodi. A što čini Gospodin? Prostire stol svoje Riječi,

svojega Tijela, svoje Krvi i hrani nas! Utažuje nam glad, žed...“

A u svojoj propovijedi ponovno je pozvao vjernike da utemelje svoju vjeru na sakramentalnom životu i vršenju Božjih zapovijedi koje su tu kao izraz Božje ljubavi za svakoga od nas.

Na kraju svete mise fra Zvonimir se posebno zahvalio svim svećenicima koji po cijele dane ispovijedaju vjernike i oni su dobili topli, glasni aplauz zahvalnih vjernika.

Program se nastavio molitvom pred križem i meditacijom sa svijećama. Molitvu pred križem predmolio je fra Renato Galić. On je od uskršne svijeće upalio prvu svijeću i podijelio njezin plamen svijećama koje su imali okupljeni vjernici. Simbol svijetla uskrslog Isusa kojeg nosimo i dijelimo jedni drugima.

PROPOVIJED FRA ZVONIMIRA PAVIČIĆA, ŽUPNIKA ŽUPE SV. JAKOVA APOSTOLA

Tko živi s Kristom, taj pobjeđuje svako зло!

Dragi mladi! Koliko nas Bog voli to možemo jednostavno iščitati iz Svetoga pisma. I upravo smo o tome čitali u tekstovima koje nam je Crkva stavila na današnji dan. Kako je lijepo slušati Isusa i njegove riječi! Kako je lijepo osjetiti koliko nas Isus voli! Isus je pokazao koliko nam je Bog blizak. Pokazao nam je da on nije neka ljudska tvorevina niti da je neki daleki, udaljeni Bog. Isus nam je pokazao da je Bog Otac, da je on naš Stvoritelj, koji nas tako dobro poznaje i koji nas toliko ljubi.

A kako to možemo iščitati iz današnjeg evanđeoskog ulomka? Pa pogledajmo samo Isusov život, njegovo propovijedanje i njegov pristup ljudima. On nije govorio nekim uzvišenim jezikom i u zagonetkama da ga ljudi ne bi mogli razumjeti. On se u svome propovijedanju i

u čitavome svome djelovanju toliko približio čovjeku da je ulazio u ljudska srca, u ljudske živote, a onda je iz te blizine govorio u prisposodobama, u pričama koje su ljudi razumjeli jer su im bile poznate. Isus je poznavao njihovu svakodnevicu! Dakle, ljubio je ljude, stalo mu je do ljudi. I zato koristi njihov jezik, njihove prilike kako bi im pokazao još veća otajstva kraljevstva nebeskoga.

Prisposdobe često ne trebaju nikakvog tumača, jer su razumljive same po sebi. No Isus ovdje čini nešto što je pomalo drukčije od svih drugih prisposdoba. Priča prisposobu, ali ju zatim objašnjava svojim učenicima. Tako je Isus nama svećenicima danas olakšao našu službu propovijedanja kad je već objasnio ovu prisposobu. Stoga ne treba puno toga reći, nego je dobro ponoviti ono što je Isus rekao.

Dakle, postoji sijač riječi Božje, a to je sam Bog. On se trudi oko toga i baca sjeme svoje riječi. To sjeme pada u različite okolnosti koje karakteriziraju naš ljude, naš život. Zapravo, Bog baca sjeme svoje riječi u naša srca, a na nama je kakvo će biti naše srce, kakvo ćemo tlo pripremiti Božjoj riječi. Sjeme je uvijek dobro – jer je Božje – ono ne može biti loše, ali ovisi u kakvo tlo, u kakvu okolnost upadne. Stoga je dobro i potrebno zapitati se: Kako je moje srce, je li ono plodno tlo za Božju riječ?

Nije ovo, braćo i sestre, nešto što je jako teško dokučiti. Možemo to razotkriti jednostavnim ispitom savjesti i našega života odmah sada. Postaviti sebi pitanje: trudim li se uopće oko Božje riječi? Čitam li Božju riječ? Tražim li objašnjenja te Božje riječi koju nalazimo u Bibliji, u Svetom pismu? Ima li u mome životu nešto važnije od Boga, od njegove riječi, čemu posvećujem više vremena i pažnje? Koliko i kako molim?

Mi smo različiti, braćo i sestre. Ima nas svakakvih. I dobro nas je Isus opisao ovom prisposobom. Neki se zbog neke podvale ili nekoga grijeha ili sablazni lako udalje od Boga. I danas imamo puno blaćenja Crkve i svećenika pa mnogi tzv. vjernici zbog toga istupaju iz Crkve – lako ih Zli zavede, uvuče u svoju zamku. Drugi pak nemaju korijenja pa čim dođe nekakva nevolja ili situacija da treba dati svjedočanstvo za Boga, otpadaju, prepadaju se, pokolebaju se.

A čini mi se da je najviše slučajeva onih koji su zasijani u trnje: „To je onaj koji sluša Riječ, ali briga vremenita i zavidljivost bogatstva uguše Riječ, te ona ostane bez ploda.“ Izgleda da danas nitko nije izuzet od ovoga, od ove brige za vremenito. Svi smo toliko upućeni na naše poslove, na ono što trebamo odraditi. Obasuti smo tolikim informacijama. Današnji trend društvenih mreža je takav da jednostavno u čovjeku guši ono malo volje za molitvom.

Zamislite samo koliko vremena provedemo na mobitelima, a koliko s Biblijom u ruci, u molitvi? Danas je teško izdržati sat vremena na misi, ali ćemo bez problema pogledati utakmicu ili otići na neki koncert i družiti se s prijateljima čitavu noć. Dobro je zapitati se: Koje je to trnje u mome životu koje guši Božju riječ? Zašto znam više o jednom sportašu ili pjevaču nego o Isusu, o Crkvi, o mojoj vjeri? Jesam li ikad uzeo Bibliju u ruke i čitao, sam ili sa svojom obitelji? Znači li to da mi je vjera samo nešto usputno, nešto što me običajno veže uz moj kraj, obitelj?

I konačno dolazimo do onoga koji u svom srcu ima plodno tlo za Božju riječ, onaj koji želi s Bogom graditi svoj život i koji ništa ne stavlja ispred Boga. Služi se svime, ali služi jedino Bogu. Takav donosi obilat rod!

I još na kraju ove prisposdobe, dobro je promotriti ovoga sijača. Jasno je da je sijač Bog. On sije sjeme svoje riječi u naša srca. Ali pogledajmo kako on to radi. Baca sjemenja uz put, na kamenito tlo, u trnje i konačno na dobru zemlju. Tko se ikada bavio poljoprivredom ili nešto sijao u svome vrtu, reći će da ovaj sijač nije baš iskusan ili da troši sjeme tako što ne zna pogoditi dobru zemlju, odnosno ne sije samo tamo gdje treba sijati. A da je zaposlenik kod nekoga, odmah bi dobio opomenu...

A znamo da Bog ne griješi. Pa ne može griješiti niti u ovome. Što nam onda to govori, braćo i sestre, o Bogu? Govori nam da nas Bog tako ljubi, da ne odustaje od nas niti onda kada mi odustajemo od njega. I onda kada mi ne pripravimo u svom srcu plodno tlo, dobru zemlju, za sjeme njegove riječi, on i tada baca sjeme u naše srce, u srce obraslo trnjem, u srce tvrdo kao kamen, u srce kojemu je Bog samo usputna stanica.

Dragi mladi, bez obzira koliko daleko mi odlutamo od Boga, Bog nikad ne odustaje od nas! On dotiče svakoga. On ljubi svakoga. Vrijeme je da mu svatko od nas uzvrati ljubav. Ljubimo Boga tako što ćemo slušati njegovu riječ, razmišljati o njoj i živjeti po njoj.

Još je jedan poziv, braćo i sestre, u današnjem evanđelju: nasljedovati Boga, njegovu ljubav. Ljubiti ne samo njega, nego i onu braću i sestre kojima Bog možda nije na prvom mjestu, kojima je draže otići negdje drugo nego na misu, koji radije ostaju u svojim domovima i od tamo komentiraju biskupe i svećenike... Današnja Božja riječ traži od nas da budemo slični svome Stvoritelju, Sijaču, te da ljubimo sve ljude i da ih dovedemo Bogu. Da nikada nikoga ne osuđujemo. Da nikada nikoga ne odbacujemo. Nego da Božjom ljubavlju ljubimo jedni druge. A osobito one koji su se udaljili od Boga, jer njima treba više ljubavi!

Upravo nas toj ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu uče Božje zapovijedi koje je on dao Mojsiju. Vjerujem da ih svi znamo još iz naših ranih dana kad smo se pripremali za svetu pričest i na vjeronauku učili o Bogu, o našoj vjeri. Tada smo učili ove zapovijedi, možda i

napamet, ali je bit da nam se te zapovijedi urežu u srce, da te zapovijedi oblikuju naš život.

No često riječ zapovijed ima negativan prizvuk, osobito u današnjem vremenu i društvu. Danas nitko ne voli da mu netko zapovijeda. Svi se autoriteti nekako srozavaju, pa čak i u Crkvi osjetimo pad autoriteta. Ali Božji autoritet nikada ne slabi i uvijek mu se trebamo pokoravati. Maloprije sam govorio o tome koliko nas Bog ljubi. I to nam je pokazao što nas je stvorio, što nam je stvorio ovaj predivni svijet; što nam je poslao svoga Sina i otkupio nas od vječne smrti! I ako me moj Bog tako ljubi, onda ću mu se pokoriti bez razmišljanja, jer znam da je on onaj dobar Otac, koji i meni želi dobro!

Netko će reći da nas zapovijedi ograničavaju. Gdje god imamo zapovijed, neko pravilo, onda je tu i granica. A Bog nam je dao slobodu. Kako to onda? Uistinu, Bog nam je dao slobodu, ali nas toliko ljubi da nam je dao zapovijedi, kojima nas želi zaštititi od propasti. Volim ovu sliku, ovaj pogled na Božje zapovijedi:

Zamislite jednu zgradu i na vrhu te zgrade ravan krov na kojem se djeca igraju. To je naš svijet, naš život. I Bog nam je dao slobodu, dakle nema ograde na tom krovu. A djeca se igraju, trče za loptom... Zar to nije opasno? Hoće li pasti s krova i poginuti? A što su zapovijedi? Božje zapovijedi su poput ograde koja ograđuje taj krov na kojem se djeca igraju. Ograda štiti djecu od pada, od nevolje, od smrti. Tako i nas, braćo i sestre, Božje zapovijedi čuvaju od pada, od vječne smrti.

Zato se nemojte dati zavesti onim mislima Krist DA, Crkva NE, Bog DA, zapovijedi NE. Nego po zapovijedima, po nauku Crkve upoznavajte Krista, upoznavajte Boga koji nas ljubi i koji želi s nama živjeti vječno!

Dragi mladi, ovdje ste na duhovnoj obnovi. Ozbiljno pristupite toj obnovi. Prepustite se Gospodinu tako što ćete moliti krunicu, slaviti euharistiju, što ćete uzeti Bibliju u ruke i čitati i razmatrati, što ćete dopustiti Bogu da vas vodi, ne nejasnim riječima ljudi, nego svojom jasnom riječju – Isusom Kristom! I nemojte se ničega bojati. Tko živi s Kristom, taj pobjeđuje svako зло! Živite s Kristom i na kraju svoga života budete pobjednici!

4. Dan Mladifesta: Kristovi ratnici se ne predaju tami

Postoji nešto oslobađajuće i iscjeljujuće u spoju čovječjeg tijela koje se giba i ritma glazbe. Pokret, ritam, osjet, pljesak, dodir rukom s drugom rukom čovjeka pokraj tebe, pogledi koji se uvažavaju, koji se jednako stide, ali jednako razumiju... Riječi pjesama koje slave Boga i uzdižu duh i osjećaj zajedništva koji te pokreće... Riječima je nemoguće opisati ono što se događa dok tisuće vjernika na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova tako spremno i tako željno iščekuje svaku pjesmu koju sve slobodnije i virtuoznije izvodi međunarodni zbor i orkestar Mladifesta. Opustio se i fra Zvonimir Pavičić koordinator Mladifesta, pa se

više smiješi i više se šali, ali jednako čvrsto drži ritam riječi i daje produžetke ritmu glazbe.

Mora se doći i iskusiti zbog čega mladi, ali i stari tako jako vole Mladifest. U ovom zajedničkom ritmu pjesme i plesa kao da se oslobađa dijete u nama. To tako lijepo pokazuju rasplesani svećenici i časne sestre koji kao da najviše uživaju u tome da mogu ovako slobodno i blisko s ljudima slaviti Boga.

JUTARNJI PROGRAM

Četvrti dan Mladifesta počeo je s pjesmom i molitvom, a zatim se nastavio vrlo snažnom kateheзом dr. **Asje Palinić – Cvitanović**, specijalisticom školske medicine, stručnom suradnicom za mentalno zdravlje te dugogodišnjom psihoterapeutkinjom realitetne terapije s ogromnim

iskustvom u praksi, koja je održala predavanje na temu anksioznosti i depresije, bolestima današnjice koje sve češće pogađaju i mlade ljude. Poručila im je da zapamte, da je nakon svih pročitanih knjiga iz svoje struke, na kraju shvatila da se sve te upute za mentalno zdravlje čovjeka, samo puno kraće, nalaze u deset Božjih zapovijedi i zapovijedi blaženstava. Ako to budemo živjeli, ozdravit će i naša psiha i naš duh i naše tijelo.

Prvo svjedočanstvo je također bilo snažno **svjedočanstvo Josipa Milkovića** koji dolazi iz Vrlike, malog mjesta u Dalmatinskoj zagori. Kao polaznik časničke škole na vojnom vježbalištu Cerovac kod Karlovca, preposljednjeg dana vojne obuke 2016. godine teško je stradao u eksploziji. Ozljede su bile toliko

teške da je 52 dana bio u komi, a liječnici su se borili za njegov život. Izgubio je šake, lijevu nogu i vid, a zadobio je i teško oštećenje sluha. Ta nesreća promijenila je njegov život, ali i učinila da bude zaista zahvalan Bogu na daru života. Snagu za svaki novi korak dobiva čitajući i razmatrajući Bibliju s kojom i započinje dan. Ranije je dopuštao negativnim mislima preuzimanje kontrole nad svojim razmišljanjem kao i utjecaj osoba koje su ga promatrale samo fizičkim očima, no nakon što je otkrio duhovnu dimenziju svoga života te upoznao Isusa Krista prestao je promatrati što nema i što ne može i počeo je cijeniti sve ono što ima.

Snagu mu daje vjera da sve služi većoj svrsi – a ona je spasenje duša. Vjeruje u ono dobro u sebi i u drugima i trudi se ostati pozi-

tivan unatoč svim poteškoćama koje ima zbog svoje invalidnosti. Novi smisao života pronašao je u želji da pomaže drugima koji su poput njega sve izgubili i moraju graditi novi život oslanjajući se na Providnost i druge ljude. Zbog toga je upisao studij psihologije u Zadru. Mladima je poručio da nikada ne odustaju i da pronađu onog ratnika u sebi koji nikad ne posustaje boriti se za Krista.

Mladima se zatim obratila i njegova majka Anka koja je ispričala kako je ona s Gospom proživljavala sve trenutke Josipove nesreće i kako nije prestala vjerovati.

Drugo svjedočanstvo je bilo snažno svjedočanstvo **don Marcela Marciana** svećenika iz Uruguaya. Don Marcelo je osam godina

prave razloge svoje tame, te se uče voljeti i prihvaćati, a samim time i ozdravljati.

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Nakon molitve krunice u 18 sati, uz zvuke pjesme *Došli smo ti Majko draga...* započela je svečana večernja sveta misa u 19 sati koju je predslavio mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i trebinjsko-mrkanski uz koncelebraciju mons. Alda Cavallia i biskupa iz Quebeca (Kanada) te ostalih 502 svećenika.

Nakon uvodnog kađenja oltara, mladi volonteri su kroz mnoštvo ispred oltara polako nosili i prinijeli na oltar platno s molitvenim nakinama koje su hodočasnici tijekom proteklih dana upisivali.

Na početku svete mise mons. Palić

učinili i izabrali su dio koji im se neće oduzeti, i da je tako učinila ne samo Marija iz Betanije nego i naša nebeska Majka koja neka im bude uzor i vodilja.

Na kraju svete mise međugorski župnik se zahvalio mons. Petru na dolasku i propovijedi i svim svećenicima koji ispovijedaju. Obratio se i vjernicima: „Hvala Gospodinu i Gospi za ovaj 34. Mladifest! Nadamo se da vam je ovo vrijeme uistinu bilo milosno vrijeme, vrijeme duhovne obnove.“

Mons. Petar Palić na kraju je također poručio: „Ovim župnikovim zahvalama pridružujem se i ja. Zahvaljujem i njemu kao župniku, braći franjevcima na skrbi za sve vas koji dolazite u ovo mjesto, u župu na duhovne događaje.“

Dragi svećenici, na osobiti način hvala vama. Veliki nas je broj tu. Dok sam vas gledao kako dolazite na pričest,

biskupijski svećenik na župi „María Reina de la Paz“ – jedine župe koja se tako zove – u mjestu Montevideo u Uruguayu. Također je i kapelan za mlade u svojoj biskupiji.

Ispričao je kako ga je nakon prvog dolaska u Međugorje u listopadu 2003. Bog polako mijenjao, izliječio od napada panike i depresije, bolesti, a na kraju pozvao i na svećeništvo.

POPODNEVNI PROGRAM

Popodnevni program je bio u znaku zajednice Cenacolo. Više momaka i djevojaka iz zajednice ispričali su kako su u zajednicu ušli zbog različitih problema ovisnosti, ali iza koje se krila dublja bol usamljenosti, praznine, osjećaja manje vrijednosti, neprihvaćenosti... i kako sad uz pomoć Boga, molitve i prijatelja u zajednici počinju otkrivati

je zahvalio mons. Aldu na pozivu te rekao kako je radostan što može predslaviti misu u ovom malom mjestu i ovoj maloj župi na predzadnjem danu Mladifesta.

U svojoj propovijedi mons. Palić se sjetio dva spomendana koja se danas slave, jedan je pokojnog biskupa Petra Čule te sv. Marte, Marije i Lazara. Oni su nam primjeri kako danas trebamo živjeti vjeru. Primjer biskupa Petra Čule je primjer vjere koja se spremna žrtvovati za prave vrijednosti (bio je zatvoren od strane komunističke vlasti), a primjer Marte i Marije je da najprije nego što nešto učinimo, sjednemo Isusu do nogu. Jer ako radimo bez ljubavi, sve će se raspasti.

Na kraju je poručio mladima da ako su došli u Međugorje jer su željeli biti s Isusom, onda su dobro

vidio sam da smo mnogi različiti, i kako je lijepo kako Gospodin sve nas različite upotrebljava za izgradnju svoga Kraljevstva. Hvala vam na vašem služenju, na vašem zauzimanju. Ostanite čvrsti i postojani i pokazujte mladima put u pravi život.

Hvala i vama dragi mladi, i vama draga braćo i sestre koji se osjećate mladima, koji ste danas ovdje zajedno kako bismo zahvalili Gospodinu za sva njegova dobra i sve njegove darove – molim ovaj Božji blagoslov za vas da ohrabreni odete svojim kućama i da ohrabreni, ispunjeni Isusom po zagovoru nebeske majke Marije, možete u ovom svijetu svjedočiti uskrslu Isusa Krista!“

Iza svete mise uslijedilo je klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu koje je vodio fra Jure Barišić, zatim je bilo poslanje (predstavnici zemalja prisutnih na Mladifestu dobili su krunicu na dar) i oproštaj uz pjesmu.

5. dan Mladifesta: Nastavimo živjeti s Bogom

Mladifest je već tradicionalno završio svetom misom u 5 sati na Križevcu na koji su se i ove godine uspeli brojni hodočasnici i svećenici, a završnu svetu misu slavio je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić. On je svima okupljenima još jednom poručio: "Isus kaže da je kraljevstvo nebesko poput blaga koje čovjek nađe, poput lijepog

biserja. I kad ga se pronade, treba prodati sve i kupiti ga. To znači da ništa na ovome svijetu nije vrijednije od kraljevstva nebeskoga. Ovom misom završavamo Mladifest. Neka odluka naša nakon ovog Mladifesta bude da želimo s Bogom živjeti. Neka nam srce trajno žudi za Bogom, neka nam pogled bude trajno uprt u nebo, u Kraljev-

stvo nebesko. I neka nam u postizanju toga kraljevstva pomogne naša nebeska majka, Kraljica Mira".

I dok su okupljeni zajedno gledali sunce koje se rađa na horizontu, kao potvrda našoj vjeri da svjetlo uvijek pobjeđuje tamu, brdima je odjekivala pjesma "Uskrsnuo je!" Pa neka bude tako! Amen!

Na ovogodišnji Mladifest u Međugorje mladi su pristigli iz 71 zemlje, a to su: Argentina, Armenija, Australija, Austrija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Kamerun, Kanada, Čile, Kina, Kolumbija, Kongo, Zair, Kostarika, Kuba, Češka, Danska, Dominikanska Republika, Engleska, Etiopija, Francuska, Gabon, Njemačka, Gana, Gvadalupa, Sveta Zemlja, Honduras, Hong Kong, Mađarska, Indija, Irska, Kazahstan, Kenija, La Reunion, Latvija, Libanon, Litva, Makau, Malta, Mauricius, Njemačka, Nikaragva, Panama, Peru, Filipini, Portugal, Portoriko, Rumunjska, Rusija, Salvador, Škotska, Šri Lanka, Švedska, Švicarska, Tanzanija, Trinidad i Tobago, Uganda, Vatikan i Venezuela. Najviše mladih, uz domaće iz Bosne i Hercegovine, pristiglo je iz Hrvatske, Italije, Meksika, Poljske, Slovenije, Slovačke, Južne Koreje, Španjolske, Ukrajine, Urugvaja i SAD-a.

IVAN I ANGELA TABAK

„Na Festivalu mladih bio sam prije 20 godina kao momak, tada sam bio sa svojim nećakom, a sada nakon 20 godina sam tu sa svojom obitelji, sa ženom i pet kćeri. Želja nam je da naša djeca vide da mladi ljudi iz cijeloga svijeta žive svoju vjeru i da tu oni njih upoznaju i da vide da tu svoju vjeru mogu živjeti s ljudima sličnima sebi iz cijeloga svijeta. Što kažu „moliti se može svugdje“ i to je istina, ali postoje neka mjesta gdje se čovjek lakše sabere, gdje molitva bolje ide i gdje je taj razgovor s Bogom kao da nas Bog bolje čuje. Međugorje je jedno od tih mjesta i kao što sam maloprije rekao, želja nam je bila da djeca vide da postoje slični ljudi kao oni iz cijeloga svijeta, a to je ovdje prigoda. Čovjek lakše vjeru živi s ljudima sličnima sebi i svatko od nas je poticaj nekome drugome i preporučio bih svima da budu jedni drugima poticaj”, kazao je Ivan, dok je Angela nadodala:

„Ja sam krenula u Međugorje od samih početaka Gospinih ukazanja, tada su me roditelji vodili kao malu djevojčicu, a zadnjih 15-ak godina od kada sam u braku dolazimo najmanje jednom godišnje. Međugorje je uvijek inspiracija i poticaj za rast u vjeri,

34. MLADIFEST

S V J E D O Č A N S T V A S U D I O N I K A

za biti bolji u tom našem svakodnevnom životu i čemu želimo učiti našu djecu. To nam je zapravo jedna mala duhovna obnova za našu svakodnevicu. Iznenađujuće je kako je ovdje silna ta snaga Duha Svetoga koja se osjeti. Prvi puta sam na Mladifestu, drugo je to gledati na televiziji i na snimkama. Ovdje ljudima ne smeta ni sunce ni vrućina, znači da nešto više i postoji i zajedno smo jači.”, kazala je Angela.

JANJA I TIN TOMIĆ

„Roditelji su me još kao maloga, mislim u kolijevci, nosili na Mladifest, tako da od kada sam se rodio dolazim njihovom i svojom voljom ovdje. Klanjanje i onaj ambijent koji se stvori za vrijeme klanjanja su nešto posebni. To je Božja milost, taj mir i tišina premda je ovdje 50.000 ljudi, ali i dalje je mir i tišina i dalje možeš nekako skoncentrirati i skrušiti i fokusirati se na ono bitno”, kazao je Tin, dok je Janja nadodala:

„Kateheza s. Matije Pačar mi je bila zaista predivna i odmah u glavi sam vrtila film koliko puta nekako kada ti netko pristupi s osmijehom i radošću, kako se nekako lakše i ti sam otvoriš, ali isto tako i koliko puta samo to što si ti okružen ljudima koji su radosni koliko je mene to znalo nekada nositi u mojim težim situacijama. Tako da je to stvarno radost koja izvire iz Krista. To je toliko zarazno da ne može ostati na samo jednoj osobi”, kazala je Janja.

MARINA LOVRIĆ

„Ovdje sam sa suprugom i dvoje djece. Za nas je najvažnije da smo tu sa djecom u atmosferi molitve, da oni vide tu radost i živu Crkve kada se pleše i kada se moli, kada je sveta misa. Ono što će oni pamtit i jest taj osjećaj i da je tu bilo lijepo i radosno, da je tu Krist, da je tu Crkva i da je tu Marija i to je za nas najvažnije. S ovoga programa što bih izdvojila su sveta misa i klanjanje. Taj dijalog u srcu s Isusom za vrijeme klanjanja. Sunčati se pred njegovim zrakama, pred Bogom i to je nekako za mene najvažnije. Iz osobnog iskustva znam da kada bi tek došli prvi dan potrebno je malo srcu da se napoji i da se može otvoriti. Tek možda drugi, treći ili četvrti dan to sve nekako proradi i čovjek se potpuno otvori”, kazala je Marina Lovrić,

KLARA, FRAMA MEĐUGORJE

„Ovo mi je peta godina da volontiram. Mi kao Frama volontiramo tijekom pričesti, muški pomažu svećenicima u sakristiji tijekom ispovijedi, a mi ženske prodajemo majice, također i tijekom procesije s Gospinim kipom. Par tjedana prije Mladifesta imamo probe, nekada je naporno, ali taj sav trud se isplati jer kada vidimo sve ove mlade koji su okruženi nama i još kad plešemo s njima srce nam bude jako radosno. Frama Čitluk i frama Čerin pomogli su nam ove godine i njima se jako zahvaljujemo na tome.”

GABRIJELA, FRAMA MEĐUGORJE

„Meni je ovo četvrta godina kako volontiram, stvarno volim pomagati i Frama upotpuni život. Ono što mi se posebno sviđa na Mladifestu su svjedočanstva i ples. Kroz svjedočanstva možemo čuti nečiju životnu priču i nekima zaista može pomoći neki savjet ili riječ. Lijepo je vidjeti koliko se mladih zapravo priključi i koliko im je stalo, kako prilaze i upoznaju se i zanima ih taj cijeli događaj. Zahvaljujući Mladifestu upoznala sam mlade iz Hrvatske prošle godine i s njima sam i dalje u kontaktu.”

MONIKA, FRAMA MEĐUGORJE

„Meni je super na Mladifestu. Mislim da stvarno trebaju doći ljudi svih doba, pogotovo mladi jer nekako upoznajemo ljude i Boga, zbližavamo se, a ovo je i jedno životno iskustvo koje nas kasnije može usmjeriti u životu i preporučujem svima da dođu.”

IVANA, ZAGREB

„Kao što je rekla ova mlada dama iz Frame da nikada nije kasno. Jer ovdje je Božji duh, mladost, radost, u ovih dan i pol sam dirnuta i vesela. Kada Bog zove, kada Majka zove sve ima neku svoju svrhu, sve ima nešto više od onoga što smo mi mislili. Iako sam planirala doći u ožujku, Majka je imala druge planove.”

Razgovarali: Višnja Spajić, Vedrana Vidović i Andrija Šego

VIDLJIVO ZAJEDNIŠTVO MJESNE CRKVE ZA MEĐUGORSKIM OLTAROM

DARKO PAVIČIĆ

Ovogodišnji Festival mladih u Međugorju poslao je više snažnih poruka kako za Crkvu tako i za društvo za današnje vrijeme. Jedna od tih poruka mogla se iščitati već u najavi samoga Mladifesta, tj. kada su na konferenciji za medije najavljena misna slavlja. Odnosno, da će prvo predvoditi apostolski nuncij u BiH mons. Francis Assisi Chullikatt, koji je otvorio Mladifest, zatim sljedećega dana provincijal Hercegovačke franjevačke provincije mons. Jozo Grbeš, trećega dana međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić te u nedjelju mostarsko-duvanjski biskup i upravitelj trebinjsko-mrkanjski mons. Petar Palić. Svakome, naime, tko vizualizira pobrojane svećenike za međugorskim oltarom, otkrilo se da je to vidljiva slika mjesne crkve u BiH,

koja se upravo na međugorskom oltaru okupila u zajedništvu nabrojanih osoba. Preciznije, u njihovim službama: apostolskog nuncija kao najodgovornije osobe u BiH iz vatikanske perspektive, provincijala kao najodgovornijeg iz franjevačkih redova, župnika kao najodgovornije osobe za župu te mjesnog biskupa kao najodgovornijeg za cijelu

Mostarsko-duvanjsku biskupiju. Dakako, ne smije se izgubiti iz vida ni odgovorna osoba „iz sjene“ ovogodišnjeg Mladifesta, a to je apostolski vizitator mons. Aldo Cavalli, koji je na početku Mladifesta pročitao pismo pape Franje i na taj način simbolički i stvarno dao do znanja tko upravlja Međugorjem u ovome trenutku.

Mladifest je u ovih nekoliko godina upravo s oltara međugorske crkve poslao važne poruke, koje imaju veliko značenje ne samo za Međugorje i međugorski fenomen, nego i za Crkvu u Hrvata. Apostolski nuncij, mjesni ordinarij, franjevački provincijal i međugorski župnik to su svojim pojavama posvjedočili upravo na ovogodišnjem Festivalu mladih.

Zajedništvo mjesne Crkve, koje se moglo vidjeti na ovaj način na Mladifestu, od iznimnog je značenja za vjerski život kako u Hercegovini i Međugorju, tako i u cijeloj BiH. Ohrabrujuća je to poruka koja nadilazi stare prijepore i nesporazume koji su bili u mjesnoj Crkvi ne samo oko Međugorja, nego i na unutar crkvenim relacijama (dijecezanski kler – fratri) i stoga s optimizmom može se gledati na budućnost da će stari prijepori biti uspješno prevladani. Dakako, zahvaljujući upravo ovim nabrojanim osobama i njihovom osobnom stavu i trudu, a koje su se dan za danom našle u zajedništvu na međugorskom oltaru.

Zanimljivo je da na ovogodišnji Mladifesta nisu pozvani „svećenici-zvijezde“ da drže jutarnje kateheze, nego su one povjerene javnosti manje poznatim imenima. Ali jednako kvalitetnim i zanimljivima, bez obzira što im imena nisu razvikana poput nekih popularnih „duhovih estradnjaka“. No, da bi se dobilo na atraktivnosti i da bi ipak zasjala jedna zvijezda, na Mladifestu je svjedočio izbornik hrvatske nogometne reprezentacije Zlatko Dalić, čiji je nastup bio svojevrsna duhovno-domoljubna obnova. U svega pola sata Dalić je izrekao najvažnije teme današnjeg hrvatskog društva, a to su vjera, domoljublje, obitelj, roditelji, odnos prema radu, vjera u uspjeh, poštenje, upornost i poniznost. Svjedočeći o tome svojim životnim primjerom, on je ohrabrio mlade da ne pokleknju pred životnim izazovima u svijetu koji nije sklon ovim vrijednostima, nego upravo suprotno, da vjeruju dragome Bogu da je uvijek s njima, pa čak i onda kada malo odlutaju s pravoga puta, jer će ih vratiti na zacrtanu stazu, do željena cilja.

Promatrajući vanjski oltar međugorske crkve sv. Jakova s ovogodišnjeg Mladifesta, nije se teško bilo prisjetiti Mladifesta iz 2019., koji se dogodio u ozračju Papina ukidanja zabrane svećenicima organiziranja hodočašća u Međugorje, pa je taj njegov potez širom otvorio vrata i kardinalima i biskupima da hodočaste u Međugorje. Tako su te godine na Mladifestu bila dvojica kardinala, tri biskupa i četiri nadbiskupa (zajedno s mons. Henrykom Hoserom, apostolskim vizitatorom za Međugorje) kako za oltarom u služnju

euharistije, tako i kroz svakodnevne kateheze koje je slušalo pedesetak tisuća mladih iz cijeloga svijeta. Bila je to više nego jasna poruka kako Crkva u budućnosti i te kako računa na Međugorje.

Međugorski oltar tada je imao „vaticansku vizuru“, pa je tako Mladifest svečanim euharistijskim slavljem otvorio kardinalo Angelo De Donatis, papin vikar Rimske biskupije. Šaljući kardinala De Donatisa u Međugorje, papa Franjo podsjetio je na jednu od poruka s početka svoga pontifikata, koju su možda mnogi zaboravili, a to je da je on prije svega biskup Rima. Pokazao je to upravo prvim gestama obilazeći na skroman i jednostavan način upravo rimsku biskupiju, stavljajući naglasak na taj dio svoje službe. A 2019. poslao je svoga rimskog vikara šalje u Međugorje na otvaranje Mladifesta.

Večernjoj misi zatvaranja Festivala mladih predsjedao je nadbiskup Rino Fisichella, predsjednik Papinskog vijeća za novu evangelizaciju. Osim što je poznato da su svetišta upravo smještena u to vijeće, poznat je i izrazito pozitivan stav pape Franje o novoj evangelizaciji. Šaljući u Međugorje, na završetak Mladifesta 2019., mons. Fisichellu, papa Franjo poslao je poruku da mu je do Međugorja itekako stalo i da na njega računa u budućnosti upravo u obogaćenoj formi nove evangelizacije.

Uz spomenutog kardinala i nadbiskupa bili su tu i apostolski nuncij u BiH, koji se u to doba već udomaćio u Međugorju, što je bio očit znak trajne prisutnosti Svete Stolice u

Zajedništvo mjesne Crkve, koje se moglo vidjeti na ovaj način na Mladifestu, od iznimnog je značenja za vjerski život kako u Hercegovini i Međugorju, tako i u cijeloj BiH. Ohrabrujuća je to poruka koja nadilazi stare prijepore i nesporazume koji su bili u mjesnoj Crkvi ne samo oko Međugorja, nego i na unutar crkvenim relacijama (dijecezanski kler – fratri) i stoga s optimizmom može se gledati na budućnost da će stari prijepori biti uspješno prevladani.

Međugorju, zatim kardinal Vinko Puljić, kao vodeća figura Katoličke crkve u BiH, kao i jedan francuski biskup te nadbiskup Trsta i mons. Vlado Košić, kao biskup iz Hrvatske, koji je u svoju biskupiju prije mjesec dana „uvezao“ i prvi inaugurirao Mladifest u Hrvatskoj.

Mladifest je tako u ovih nekoliko godina upravo s oltara međugorske crkve poslao važne poruke, koje imaju veliko značenje ne samo za Međugorje i međugorski fenomen, nego i za Crkvu u Hrvata. Apostolski nuncij, mjesni ordinarij, franjevački provincijal i međugorski župnik to su svojim pojavama posvjedočili upravo na ovogodišnjem Festivalu mladih.

Foto: Arhiv ICMM

Akcija dobrovoljnog darivanja krvi održana u Međugorju

U dvorani sv. Ivana Pavla II. u Međugorju u utorak 11. srpnja održana je akcija dobrovoljnog darivanja krvi za potrebe liječenja u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar. U ovoj plemenitoj akciji jedanaest osoba je dalo krv – tekućinu od životne važnosti. Akciju dobrovoljnog darivanja krvi organizirali su Crveni križ Čitluk, Župni ured sv. Jakova – Međugorje te mjesne zajednice Bijakoviči i Međugorje u suradnji s Transfuziologijom SKB Mostar.

Devetnica sv. Jakovu apostolu, zaštitniku župe Međugorje

U nedjelju 16. srpnja započela je devetnica sv. Jakovu apostolu, zaštitniku župe Međugorje. Molitvu krunice od 18 sati predmolili su fra Josip Marija Katalinić i župljani iz Miletine, a svetu misu od 19 sati predslavio je fra Karlo Lovrić.

Molitvu krunice kroz devetnicu sv. Jakovu prije večernjih svetih misa predmolili su još i župljani iz Vionice, Šurmanaca, Bijakoviča i Međugorja, te članovi Majčina sela, Trećeg franjevačkog reda, Marijinih ruku i Frame Međugorje. Međugorska župa utemeljena je 1892. godine i stavljena je pod zaštitu sv. Jakova apostola, zaštitnika hodočasnika.

XII. Međunarodne večeri folklora „Vionica 2023.“

U organizaciji Hrvatskog kulturno umjetničkog društva sv. Marko Vionica od 14. do 16. srpnja održane su XII. Međunarodne večeri folklora „Vionica 2023.“ na malonogometnom igralištu u Vionici u župi Međugorje. U petak, 14. srpnja, prve večeri XII. Međunarodne smotre folklora posjetitelji su mogli uživati u bogatoj enološkoj i gastronomskoj ponudi predstavljanjem djelića kulturne baštine te odabranih vina i gastronomskih specijaliteta na „Večeri Baranje u Vionici“, te uz nastupe „Bocanjevačkih pajdaša“ i Muške pjevačke skupina HKUD-a sv. Marko Vionica.

U subotu, 15. srpnja, druge večeri međunarodne smotre folklora na vioničkoj pozornici kulturno bogatstvo krajeva iz kojih dolaze predstavili su: KUD „Šumari“ Vinkovci, KUD „Puračić“ Lukavac, HKUD „Šurmanci“ Čapljina, KUD „Tribanj“ Livno, KUD „Mohač“ Mađarska, Pučki pjevači „sv. Nikola“ Metković, te domaći folkloristi iz HKUD-a sv. Marko Vionica, a za zabavni program bio je zadužen Tamburaški sastav „Stari fenjer“.

Dok su u nedjelju, 16. srpnja posljednje večeri ove hvalevrijedne međunarodne smotre folklora, pred mnogobrojnom publikom nastupili KUD „Mladost“ Crna Gora, KUD „Krenica“ Gala Hrvatska, KUD „Drimkol“ Vevčani Make-donija, KUD „Mohač“ Mađarska, Folklorni ansambl „Đido“ Bogatić Srbija, Vukšički bečari i HKUD sv. Marko Vionica, a u zabavnom dijelu

programa nastupio je Tamburaški sastav „Dukati“ iz Širokog Brijega. Damir Mandarić, predsjednik HKUD-a sv. Marko Vionica, nije krio oduševljenje s još jednim vrhunski organiziranim folklornim večerima na Vionici koje svake godine iznova prikazuju veliko bogatstvo folklorne baštine.

„Ovo su XII. Međunarodne večeri folklora „Vionica 2023.“ koje su trajale tri večeri. Prvu večer je bilo predstavljanje Baranje, sinoć su bila društva iz Hrvatske, Mađarske, Bosne i Hercegovine, a večeras na završnoj večeri bit će gosti iz šest država. Folklor je jako bitan, posebno za naše krajeve, pošto su se izgubili tradicija i običaji i radi toga je bitno da se što više mladih uključi u folklor da ne bi zaboravili svoje korijene. Ovom prilikom ih i pozivam, pozivam da se što više mladih uključi u folklor. Odazivom publike smo jako zadovoljni, kao što se i vidi, tijekom sve tri večeri naše igralište je bilo puno, tako da je stvarno fenomenalno i pozitivno sa svih strana, od naših mještana, tako i od svih gostiju, oduševljeni su svi. Također, znajući koliko u Međugorje dolazi hodočasnika iz svih krajeva svijeta, tako znamo da i oni dolaze ovdje i gledaju ovo bogatstvo folklora“, kazao nam je Damir Mandarić. Voditelj ovih XII. Međunarodnih večeri folklora na Vionici bio je poznati hrvatski voditelj Branko Uvodić, urednik i voditelj kultne emisije 'Lijepom našom'.

3. Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba obilježen u Međugorju Sjeme kraljevstva Božjega

Treći svjetski dan djedova, baka i starijih osoba u nedjelju, 23. srpnja obilježavao se u cijelom svijetu pa tako i u Međugorju pod geslom „Od koljena do koljena dobrotu je Njegova“ (Lk 1, 50). Ovu temu 3. Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba izabrao je Sveti Otac.

Program obilježavanja ovog dana u Međugorju počeo je u 17 sati katehezom u dvorani sv. Ivana Pavla II. koju je okupljenima održao nadbiskup Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje.

Prije kateheze nadbiskupa Cavallija, zadovoljstvo brojem okupljenih izrazio je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, koji ih je pozdravio te im naglasio kako danas u Međugorju mogu dobiti i potpuni oprost, a nakon kateheze pozvao ih je na molitvu krunice i sakrament ispovijedi.

NE BOJ SE!
Mons. Cavalli u svojoj katehezi osvrnuo se na poruku koju je povodom 3. Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba uputio papa Franjo te ju detaljnije protumačio.

„Gledajmo naprijed, pustimo da nas oblikuje Božja milost, da nas oblikuje Duh Sveti koji, od naraštaja do naraštaja, oslobađa tromosti u djelovanju i žaljenja za prošlošću! I

to je tako kroz stoljeća. Isto je bilo i prije šezdeset godina. Molimo Ga da nam da snagu, da nam da milost da možemo otvoriti naša vrata, otvoriti prozore i naviještati evanđelje. Jedna od vrlo značajnih rečenica objave je: *Ne boj se!* Proroci su govorili: *Ne boj se!* Mariji iz Nazareta je rečeno: *Ne boj se!* Apostolima je rečeno: *Ne bojte se!* I Duh Sveti nama govori: *Ne boj se, ja te pratim i pratit ću te zauvijek*“, riječi su kojima je nadbiskup Cavalli završio svoju katehezu te zaključio molitvom koju je papa Benedikt XVI. kako je rekao „napisao za sve nas stare da bismo mogli živjeti u milosti i u vjeri“.

Nakon kateheze na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova uslijedila je molitva krunice koju je predmolio fra Antonio Petric i volonter Marijinih ruku, a potom i sveta misa koju je predslavio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić uz koncelebraciju 43 svećenika.

U svojoj propovijedi fra Zvonimir se osvrnuo na današnji evanđeoski ulomak (Mt 13, 24-43) koji govori o dobrom sjemenu i kukolju kojega je posijao neprijatelj dok su ljudi spavali.

„Ovaj izraz „spavali“ ne odnosi se toliko na večernji počinak i ne govori toliko o njemu, nego više smjera prema onoj nezainteresiranosti, odnosno ravnodušnosti prema onome što je Božje, što je dobro i što trebamo činiti. Svaki put kad okrećemo svoju glavu od dobra koje smo pozvani činiti, tada neprijatelj dolazi i sije kukolj u naša srca. Opisujući slabosti mnogih osoba u Bibliji, često susrećemo prije tih slabosti njihovu pospanost, spavanje, odnosno nezainteresiranost.

Što nam to govori, braćo i sestre? Govori nam da ne smijemo biti nezainteresirani za svijet, za bližnjega pored nas. Ne smijemo duhovno spavati i misliti kako se trebamo odmoriti i od Boga i od molitve. A molitva treba biti takva da ona postane naš život, obrazac našega življenja, da se toliko stopi sa svime što jesmo, da se iz

te molitve onda rađa i raste svaki blagoslov“, kazao je fra Zvonimir Pavičić i, govoreći dalje o molitvi, dodao „kako tužno zvuče one izjave u ispovjedaonicama: ne idem redovito na svetu misu nedjeljom, ne molim se redovito, ne čitam Sveto pismo!“

„A sve je to sjeme Kraljevstva Božjega koje Bog želi posijati u naša srca, da nikne pšenica koja će postati kruhom – kruhom života – kruhom koji ne propada nego daruje vječni život!“

A sav se taj rast od sjemena do kruha odvija polagano, iz dana u dan, i tako onda zahvaća čitav naš život, od početka do kraja. Zato je važno što sijemo na njivi svojega života, jer ćemo u svojoj starosti gledati svoje plodove. To već sada mogu iskusiti stariji među nama, naše bake i djedovi, čiji dan danas u Crkvi slavimo. Koliko je važno ono sjeme koje sijemo u zemlju. Malo sjeme dobrote, ljubavi, mira, može roditi velikim i sočnim plodovima, ne samo za tu osobu, nego za čitavu obitelj i zajednicu pa i šire. To je logika Kraljevstva nebeskoga. Malo nezatno postaje veliko, ako raste uz Božji blagoslov“, kazao je fra Zvonimir Pavičić, koji se osvrnuo i na poruku pape Franje za ovaj 3. Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba, a onda na kraju i pozvao da budemo „zahvalni danas Gospodinu na našim bakama i djedovima, na svima starijima koji su bili prije nas i uzgajali sjeme dobra da bismo mi mogli uživati plodove“.

„I molimo za buduće naraštaje, da i oni mogu živjeti u hladu kojeg daje stablo izraslo iz gorušičina zrna, stablo Crkve u kojoj nas Bog okuplja, hrani i osposobljava za vječni život“, zaključio je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić.

Statistike za srpanj 2023.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
250 000
Broj svećenika koncelebriranih:
7646 (246 dnevno)

Župa Međugorje proslavila svoga zaštitnika svetog Jakova

Crkva je 25. srpnja proslavila svetkovinu svetog Jakova, apostola, zaštitnika župe Međugorje. Središnju misu predslavio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli. Misa je počela procesijom s kipom sv. Jakova iz župne crkve do vanjskog oltara u Gaju, uz moljenje litanija.

Uz nadbiskupa Cavallija suslavili su sisački biskup Vlado Košić, međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić i brojni drugi svećenici.

Osvrćući se na misna čitanja nadbiskup Cavalli govorio je o životu sv. Jakov apostola ističući kako je Isus za svoje suradnike birao normalne ljude i da ih nikada nije napustio. Istaknuo su kako su Jakov i Ivan bili iz ribarske obitelji te da ih je Isus pozvao da ga slijede.

„Jakov je s Petrom i Ivanom pripadao krugu učenika najbližih Isusu. Bili su svjedoci Isusovog preobraženje i uskrsnuća Jairove kćeri. Iz evanđelja proizlazi da su dvojica braće Jakov i Ivan bili ambiciozna i vatrena karaktera. U današnjem evanđelju vidimo kako su preko svoje majke tražili najbolja mjesta da bi zapovijedali drugim učenicima. Kada ih je jedno samarijansko selo odbilo primiti, dvojica braće predlažu Isusu da ih uništi šaljući vatru s neba“, kazao je nadbiskup Cavalli, naglašavajući kako se Jakov kao i svi učenici u Getsemaniju prepao i napustio Isusa. Mons. Cavalli kazao je kako se brat Ivan poslije vratio i da ga nalazimo podno

križa, a da je Jakov ostao udaljen i sakriven.

„Kada ga je uskrslu Isus susreo s ostalim učenicima, obnovio ga je snagom, mudrošću i hrabrošću Duha Svetoga. Jakov je u Duhu Svetom primio snagu ostvariti svoje poslanje i više nije imao straha živjeti evanđelje i naviještati ga. Prvi je od apostola koji je dao svoj život za Isusa“, kazao je nadbiskup Cavalli te se osvrnuo i na Pavlovu poslanicu u kojoj kaže da „imamo blago u glinenim posudama, da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas“.

„I mi poput Jakova i Pavla imajući svoj karakter i svoje mane snagom Duha Svetoga možemo uvijek biti vjerni poslanju koje smo primili“, pozvao je u svojoj propovijedi nadbiskup Cavalli, a na kraju mu je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić zahvalio što je rado prihvatio predslaviti ovo misno slavlje.

„Pozdravljam i sisačkog biskupa mons. Vladu Košića koji je čest hodočasnik u našoj župi. Pozdravljam i sve svećenike, osobito svećenike broćanskog dekanata. Zahvaljujem svima koji su pridonijeli ovoj proslavi, fratrima, časnim sestrama, zboru, ministrantima, tehničarima, a na poseban način Sivrićima koji su nosili kip sv. Jakova. Neka vas njegov zagovor prati i isprosi od Gospodina svaki zagovor za vas i vaše obitelji. I svim župljanima i hodočasnicima, kojih je ovdje mnogo, čestitam današnju svetkovinu. Sveti Jakove, moli za nas“, kazao je fra Zvonimir Pavičić.

Od Austrije do Međugorja biciklima prešli 670 kilometara kako bi sudjelovali na 34. Mladifestu

Tijekom cijele godine tisuće hodočasnika dolaze u Međugorje na različite načine, automobilima, autobusima, pješice... Tako smo ispred crkve sv. Jakova u Međugorju dočekali hodočasnike koji su od Austrije do Međugorja biciklima prešli 670 kilometara kako bi sudjelovali na 34. Mladifestu koji je u Međugorju započeo 26. srpnja. Oni su prema Međugorju krenuli u ponedjeljak, 17. srpnja od samostana zajednice „Marija Kraljica Mira“ koji se nalazi na jugu Austrije, te su do Međugorja putovali šest dana prešavši ukupno 670 kilometara. U Međugorje su, pjevajući pjesmu „Došli smo ti, Majko draga“, stigli u subotu, 22. srpnja oko 11:30 sati, te su se odmah uputili do kipa Kraljice Mira ispred crkve sv. Jakova. Nakon što su u podne sa zvucima međugorskih zvona pozdravili Gospu, te se kratko odmorili, razgovarali smo s njima. Hodočašće nam je predstavio Franz Gollowitsch koji je i organizator ovog posebnog hodočašća. „Ovdje smo došli ja, sestra Kerstin, fra Clemens, te brat i sestra Ferdinand i Veronika. Željeli smo ovo hodočašće napraviti povodom Festivala Mladih i Bogu hvala uspjeli smo iako je bilo jako vruće. Bogu hvala bilo je sve u svemu dobro vrijeme, suho

ali vruće, no ono što je posebno bilo jest što je ovoga puta bila manja grupa biciklista, pa se ovo putovanje može i na duhovni način proživljavati. Na početku je bila ravnica, pa su zatim došla brda, ali brda su baš nešto posebno, jer je potreban napor da se pređe preko njih, no to je i jedan proces u nutrini koji se događa i kada je fizički napor velik onda i grupa nekako sraste zajedno, svatko svakome želi biti na pomoć i to je baš ono lijepo što se dogodi. Ovo je bilo i molitveno hodočašće, posebno jer smo tu imali sreću da su s nama krenuli i sestra Kerstin, kao i fra Clemens i to se baš osjetilo da je ovo bilo posebno duhovno hodočašće. Hodočašće je trajalo šest dana, te smo svakoga dana prelazili između 120 i 130 kilometara, tako da smo ukupno prešli oko 670 kilometara do Međugorja“, kazao je Franz Gollowitsch, a svoje dojmove s nama je podijelio i fra Clemens Brecher, koji je inače trajni đakon.

„Bilo je jako vruće, ali lijepo. Ona dolina između Banja Luke i Bugojna je stvarno nešto prelijepo, već sam tamo prolazio autobusom, no ovo je nešto posebno kada se prolazi biciklom. Tamo sam rekao ljudima kako je taj kraj sličan našem kraju u Austriji, kao u brdima u Alpima. Ovo mi nije prvi dolazak u Međugorje biciklom, jer sam i prije dolazio, no išli smo tada preko Plitvičkih

Jezera, pa smo tek pred kraj puta išli kroz Hercegovinu, a ovo je prvi put da smo išli kroz Bosnu. Onaj dio kroz Jablanicu i kroz cijeli kanjon Neretve je nešto predivno. Prije 17 godina, dakle 2006. godine sam u Međugorju dobio poziv za posvećeni život. Dolazak ovdje je svaki put kao dolazak kući, ja češće dolazim u Međugorje, tu i naša zajednica ima kuću, ali ovo je svaki put kao dolazak doma. To je jedan osjećaj kao da dolaziš na jedno zaštićeno i blagoslovljeno mjesto i toga si potpuno svjestan kada dolaziš tu“, kazao je fra Clemens Brecher. Svoje dojmove, također su s nama podijelili i sestra i brat Veronika i Ferdinand. „Prva dva dana su mi bila dosta teška, no poslije je uvijek bilo lakše. Sada kada pomislim na ovo uspinjanje od Mostara prema Međugorju kako je prošlo odlično, prvoga dana sam mislila da to nikako neću moći. Osjećaj kada smo ušli u Međugorje je bio super, to je nešto lijepo i jednostavno još nisam svjesna da sam to uspjela i da smo sada u Međugorju, još mi treba vremena“, kazala je Veronika Schreitter, a u Međugorje je došao i njezin brat Ferdinand. „Ovo hodočašće sam nekako lijepo doživio. Kada si cijeli dan na biciklu, to je kao mogućnost da možeš cijeli dan biti i u molitvi i promišljanju. Posebna vrsta molitve je i tada kada se cijeli dan boriš protiv vjetra ili na primjer kada te pretječe onaj veliki kamion, a ti pomisliš 'Bože moj, hoću li ovo preživjeti?'. Mogu reći da je ovo hodočašće biciklom kao jedna velika škola molitve i povjerenja u Boga. Ovo mi je prvi put da sam došao u Međugorje biciklom, ali mi je i prvi put da sam se zaputio biciklom na neko hodočašće. Ako bi mi se u budućnosti opet pružila prilika i kada bi se formirala ovako jedna skupina tada bih opet ponovio ovo hodočašće“, kazao je Ferdinand Schreitter, inače kandidat za red franjevac kapucina. Za kraj nekoliko riječi je s nama podijelila i sestra Kerstin Oswald koja je i prošle godine u Međugorje stigla biciklom. „Prošle godine, krajem kolovoza mi je prvi put bilo da sam došla biciklom na hodočašće u Međugorje i s Franzom Gollowitschem se rodila ideja, pričali smo o tome kako bi došli biciklima i za Festival Mladih, po mogućnosti bi to s mladima organizirali. Ali pošto je u Lisabonu Svjetski dan

mladih bilo je manje prijava za dolazak s biciklima, no naša mala grupa se odlučila to učiniti. Pošto ja nisam imala vremena trenirati, jer sam časna sestra, pomislila sam hoću li ovoga puta uspjeti, ali svaki dan sam imala više snage i bilo je bolje. Možda je najljepše iskustvo bilo jedan dan kad je bilo baš teško, bio je jak vjetar koji je puhao u nas, borili smo se protiv vjetra. Pomislila sam 'Bože moj, što sada hoćeš od nas?', pa sam molila i sv. Franju da nam ovoga brata vjetra skloni s puta. No sve se to zaboravi kada se dođe ovdje. Kada se ulazi u Međugorje to je nešto posebno, radujemo se ovom trenutku kada ćemo doći u Međugorje. Jednostavno je lijepo i predivno ovdje biti“, kazala je sestra Kerstin Oswald. Ovi hodočasnici biciklisti su u Međugorju ostali više dana, a također su sudjelovali i na cjelokupnom programu Mladifesta.

Molitva krunice kod Plavog križa

U srijedu, 2. kolovoza, kao i svakog drugog u mjesecu, s početkom u 8:15 sati kod Plavog križa u podnožju Brda ukazanja u Bijakovićima, molila se zajednička molitva krunice na Gospine nakane. Oko 60-ak vjernika zajedno je molilo žalosna i slavna otajstva Gospine krunice. Vjernici su se i ovoga puta okupili u zajedničkoj molitvi kao znak zahvalnosti za sve milosti koje Kraljica Mira pruža već više od 42 godine, a molitva krunice se i ovoga puta molila za sve one koji još nisu upoznali ljubav Božju.

FRA
MARINKO
ŠAKOTA

Sići iz glave u srce i molitva tijelom

Razum je Božji dar i kao takav važan je čimbenik u molitvi. Razumom je aktivna misaona djelatnost koja proizvodi misli, sjećanja i sudove, kojom analiziramo stvarnost i stvaramo predodžbe o Bogu, o sebi i o drugima.

I Gospa nas poziva na razmišljanje: "Razmišljajte Isusovu muku..." (20. 2. 1986.) "Danas vas pozivam da razmišljate o tome zašto sam ovako dugo s vama." (17. 7. 1986.) "Razmišljajte i molite..." (25. 8. 1996.)

Ne možemo i ne želimo tvrditi da je molitva na razumskoj razini pogrešna, no time nisu iscrpljene sve čovjekove sposobnosti, jer postoje još neke razine svijesti, mnogo dublje od one na kojoj se zateknemo kada molimo samo razumom. Problem je u tome što neki ljudi u molitvi ostaju samo na razini razuma, slikovito rečeno u „glavi“.

Cilj silaska iz „glave“ ulazak je „u svoju sobu“ (Mt 6,6). To je silazak u „unutarnju odaju u kojoj Bog prebiva u središtu zamka duše“, kako to opisuje Terezija Avilska, u „unutarnju čeliju“, kako je iskusi-sila Katarina Sijenska, odnosno u „najdublje središte duše“ o kojem svjedoči Ivan od Križa.

Prema Bogu se raste *silaskom* u dubine vlastitog srca. To je ispravan smjer prema susretu s Bogom. Teofan Samotnik, ruski mistik zaključio je: "Moliti znači spustiti se od razuma u srce i tamo proboraviti pred licem uvijek prisutnog i sveznajućeg Gospodina, koji u tebi stanuje." Tu se susrećemo s Božjom prisutnošću koju je iskusio Augustin: "Kasno sam te uzljubio, Ljepoto, tako stara i tako nova. A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom."

Slika silaska iz glave u srce prizor je u kojem Zakeju Isus zapovijeda da *žurno* side sa stabla jer želi ući

u njegovu kuću i u njoj boraviti. Isto tako Isus želi da i mi žurno siđemo iz glave u srce jer želi ući u našu „kuću“, u naše srce i u njemu boraviti.

Najljepši primjer molitve srcem Marija je koja nikad ne ostaje u *glavi*, samo kod svojeg mišljenja i zbog toga nastalih nejasnoća, nego silazi u srce, u dubine svojeg bića i tu se nanovo susreće s onim što joj je rečeno. Od one koja je događajima pristupala sa svoje strane (svojim mislima i stavovima), Marija postaje ona koja prima riječi s druge strane ("Ne boj se, Marijo..."). Mjesto susreta tih riječi, misli i događaja smješteno je na dubljoj razini: u Marijinu srcu. "Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu." (Lk 2,19) "A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu." (Lk 2,51)

Tijelo je neizostavan pojam u biblijskome načinu razmišljanja. Bog je stvorio čovjeka podarivši mu tijelo. I sâm se Bog utjelovio u Isusu Kristu. Isus je ostao tjelesan i nakon uskrsnuća. Nije uskrsnuo samo Isusov duh nego i tijelo. Isus ima ruke i noge, jede ribu pred učenicima (Lk 24,36-43), traži od učenika da ga dodirnu.

Ne možemo razumjeti molitvu srcem ne uzmemo li u obzir važnost tijela. Molitva *srcem* ne isključuje *tijelo*. Naprotiv! Tijelo je toliko važno da ne može biti molitve srcem bez tijela. Preko tijela primamo i dajemo. Preko tijela silazimo iz glave u srce. Iz srca preko tijela uzdižemo se Bogu.

Molitva srcem nije samo duhovna stvarnost nego i tjelesna. Tijelo je sastavni dio molitve. Čitav čovjek moli. Božje stvorenje stoji u potpunosti, cijelim svojim bićem, pred Stvoriteljem.

O tijelu Gospa izričito govori pozivajući na odmor. Iako kaže da nije dobro misliti samo na odmor tijela, Gospa ipak oboje uzima u obzir: "U ovom vremenu, kad mislite na tjelesni odmor, ja vas pozivam na obraćenje. Molite i radite tako da vaše srce žudi za Bogom Stvoriteljem koji je pravi odmor vaše duše i vašeg tijela." (25. 7. 2008.) I u drugoj poruci: "Odmorite vaše tijelo i duh, neka budu u ljubavi Božjoj." (25. 7. 2011.)

I iz drugih poruka iščitavamo da je za Gospu tijelo važno i da ga podrazumijeva. Kad poziva da se klanjamo Isusu u Presvetome oltarskom sakramentu, zacijelo misli na tjelesni stav klečanja. Kad poziva na post, misli na tijelo (tijelo posti). Kad nas poziva: "Ovih dana napose *idite* na Brdo i molite pred križem" (30. 8. 1984.), uzima u obzir tijelo (hodanje i klečanje). Kad poziva na ispovijed, misli na tijelo: »Idite, ispovijedajte svoje grijeh...« (25. 2. 2009.) Naravno, ne misli samo na to da idemo na ispovijed nego i na klečanje koje je uobičajen stav u ispovijedi. Poziva nas da slavimo euharistiju, a u njoj se zatičemo u različitim tjelesnim stavovima kao što su: stajanje, klečanje, hodanje, slušanje riječi ušima i govorenje ustima, pružanje ruku

dajući mir, jedenje Tijela Kristova (neki primaju Isusa na usta, neki na ruku, neki stojeći, neki klečeći).

Kad nas poziva na čitanje Božje riječi, misli na tijelo: "Stavite, dječice, Sv. pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji i čitajte ga i živite." (25. 8. 1996.)

Kad nas poziva na odlazak u prirodu, misli na tijelo (na hodanje i gledanje): "Idite u prirodu i gledajte kako se priroda budi i bit će vam pomoć da otvorite vaša srca prema ljubavi Boga Stvoritelja." (25. 4. 1993.)

Gospa misli na tijelo kad nas poziva da u božićno vrijeme dođemo do jaslica (obitelji s djecom) i unutra stavimo cvijet: "Danas vas pozivam da nešto stvarno učinite za Isusa Krista. Želim da svaka obitelj župe donese, kao znak predanja Isusu, po jedan cvijet do dana radošti. Želim da svaki član obitelji ima po jedan cvijet kraj jaslica da Isus može doći i vidjeti vaše predanje njemu!" (20. 12. 1984.)

RUKE

Na poseban način Gospa govori o rukama kao o tjelesnim organima koji su važni u molitvi. Tu je posve jasna. Želi:

Da ispružimo ruke prema Isusu:

• „Zato, dječice, radujte se i ispružite ruke Isusu, koji je samo dobro.“ (25. 12. 1997.)

Da uzmemo križ u ruke:

• „Danas vas na poseban način pozivam, da uzmete u ruke križ i da promatrate rane Isusove.“ (25. 3. 1997.)

• „U ovom milosnom vremenu pozivam vas da uzmete u ruke križ mog ljubljenog Sina Isusa i da razmišljate o njegovoj mucu i smrti.“ (25. 3. 2013.)

• „Dječice, uzmite križ u ruke. Neka vam on bude poticaj da ljubav uvijek pobjeđuje, na poseban način sad kad su križ i vjera odbačeni.“ (25. 7. 2020.)

Da uzmemo kronicu u ruke:

• „Kada ste umorni i bolesni i od vašeg života ne znate smisla, uzmite kronicu i molite, molite sve dok vam molitva ne postane radosni susret s vašim Spasiteljem.“ (25. 4. 2001.)

Ruke mogu biti jako važne za molitvu srcem, jer nam otvorene ruke mogu pomoći u otvaranju našega srca. Dakle, ruke nas vode srcu.

PREKO OSJETILA U SRCE

Iz Prve Ivanove poslanice iščitavamo koliko su za njega bila važna osjetila: "Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrimo i ruke naše opipaše o riječi, Životu..." (1 Iv 1, 1)

U silasku iz glave veliku pomoć mogu nam pružiti osjetila (čula). Ovdje moramo pojasniti zašto je to tako. Naime, razmišljanje ima svoju važnu ulogu. Razum, logika, pojmovi važni su i potrebni, ali oni nisu život. Riječi su važne i potrebne, ali one nas često ograničavaju. Bog je veći od riječi, veći od svega onoga što si mi možemo predočiti ili mislima pojmiti. Bog je život. Riječi nisu dovoljne da obuhvate Boga. Isto tako, slike i predodžbe o Bogu potrebne su nam, ali su nedovoljne. Riječ „ljubav“ nije ljubav niti je riječ „Bog“ Bog. I nikakva slika i predodžba o ljubavi nije ljubav niti je ikakva slika i predodžba o Bogu Bog.

Miris ruže ne možemo drugima opisati. Možemo pokušati, ali ćemo osjetiti da su sve riječi neprikladne za izražavanje onoga što smo iskusi-sili dok smo mirisali ružu.

Važno je znati da je Bog iznad našega razuma, riječi, pojmova i osjećaja. Možemo mu se približavati razumom, riječima, pojmovima i osjećajima, ali ne možemo ga spoznati. Zato trebamo izići iz glave, misli, riječi i osjećaja te preko osjetila silaziti u srce. I tako mu se postupno približavati.

U pravu je bio Meister Eckhart kada je napisao: "Zbiljsko posjedovanje Boga jest u srcu i u iskrenom duhovnom okretanju i težnji prema Bogu, a ne u stalnom i jednoličnom mišljenju na Njega. Čovjek se ne treba zadovoljiti mišljenim Bogom; jer kad prođe ta misao, prolazi i taj Bog. Treba radije imati zbiljskoga Boga, koji je daleko uzvišen iznad

misli čovjeka i svakoga stvorenja. Taj Bog ne prolazi, pa makar se čovjek svojom voljom od njega okrenuo."

Svrha razmišljanja i poimanja u tome je da nas vode do života, ali oni nisu život. Život se susreće u *doživljavanju*. Gospa kaže: "Danas vas, dječice, pozivam, da po molitvi *budete* s Isusom, da biste preko osobnog *iskustva* molitve mogli otkriti ljepotu Božjih stvorenja." (25. 7. 1998.) Iskustiti svetu misu možemo ako je živimo. Gospa želi da nam "misa bude doživljaj Boga" (16. 5. 1985.) i da je "proživljavamo" (3. 4. 1986.).

Iskustvo se stječe osjetilima. U riječi *iskustiti* sadržana je riječ *kušati*. Trebamo učiti *kušati* Božju prisutnost. Onako kako nas uči psalmist: "Kušajte i vidite kako dobar je Jahve" (Ps 34,9). Osjetila nam pomažu iskustiti stvarnost, jer Bog je stvarnost. Pavao kaže: "U Njemu doista živimo, mičemo se i jesmo." (Dj 17, 28) Budući da u Bogu živimo, Boga možemo jedino *iskustiti*. Najčešći način kušanja Boga je kada u euharistiji *kušamo* Isusa, Kruh života. Kušanje se međutim ne odnosi samo na kruh (hostiju) nego i na riječi Svetoga pisma. Stari su monasi to dobro znali, pa su molitvu shvaćali kao *ruminatio*, tj. „žvakanje“ Božje riječi. To je način molitve u kojoj ponavljajući izgovaramo samo nekoliko riječi. Takva je molitva krunica i litanije, kao i Isusova molitva (*Isuse, smiluj mi se*). Sv. Franjo po cijelu je noć molio ponavljajući riječi: "Moj Bog, moje sve." Smisao ponavljanja tih nekoliko riječi *iskustvo* je Božje ljubavi i prisutnosti u srcu.

Samarijanci su najprije povjerovali zbog svjedočenja druge osobe: "Mnogi Samarijanci iz onoga grada povjrovaše u njega zbog riječi žene koja je svjedočila..." (Iv 4,39) A nakon vlastitog iskustva poručuju ženi: "Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta." (Iv 4,42)

Filozof Pascal imao je svoje predodžbe o Bogu, ali je bio otvoren Božjem djelovanju. Jedne je noći doživio posebno, mistično iskustvo. Do tada je o Bogu mislio u filozofskim pojmovima. No tada se zatekao pred živim Bogom. Svoje iskustvo Boga pokušao je pretočiti u riječi, gotovo mucajući: "Vatra. Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljevi, ne filozofa i učenih. Sigurnost. Sigurnost. Opažaj. Radost. Mir. Bog Isusa Krista." Pascala je ovo iskustvo dovelo do shvaćanja da mišljeni Bog nije živ. Bog koji je u mislima nije živ. Pravog i jedinog Boga susreće se u Isusu Kristu. Pravi Bog ne može stati u riječi. Riječi su samo prst usmjeren prema Njemu.

I Gospa nas poziva na iskustvo: "Ne želim da pričate o molitvi, nego da molite... Ne želim da vaš život prođe u priči, nego djelima slavite Boga." (25. 4. 1991.)

Gospa dakle ne kaže: *Razmišljajte o molitvi*, nego: *Molite!* Ne kaže: *Razmišljajte o svetoj misi*, nego: *Živite svetu misu. Nek' vam misa bude život*. Poziva nas na iskustvo: *Klanjajte se Isusu, molite pred križem, čitajte Božju riječ, postite o kruhu i vodi, idite na brda i molite*.

Netko je molitvu koja je ostala samo u glavi, u razumu, razmišljanju i pojmovima, tj. u znanju o Bogu, usporedio s vinom od kojeg se nitko nije napio i s jelovnikom (menijem) od kojeg se nitko nije najeo.

Razmišljanje u molitvi može biti prepreka, jer nas odvodi negdje drugdje i u neko drugo vrijeme, zbog čega smo rastreseni i ne živimo u stvarnosti. Misli nas vode u prošlost, koja nije stvarna, i u budućnost, koja

također nije stvarna. Osjetila nam mogu pomoći da živimo u sadašnjem trenutku. Najbolji put kako izići iz glave i sići u srce preko je osjetila. Opažanje osjetila vraća nas u sadašnjost, u ovdje i sada, jer Bog je ovdje i sada.

Moliti srcem nije ni racionalan ni iracionalan način molitve. Može se reći da je to cjelovit molitveni način. U molitvi srcem srce i um otvoreni su Bogu i Božjoj ljubavi. To je život "u golom sada". (Richard Rohr) Neki ljudi žive u prošlosti ili u budućnosti. Moliti srcem znači živjeti *sada* i *ovdje*, biti s Bogom *sada* i *ovdje*. Potpuno. Srcem.

S pet osjetila možemo gledati, slušati, mirisati, kušati i dodirivati. I Gospa nam u svojim porukama skreće pozornost na osjetila. Primjerice, govori o važnosti osjetila gledanja:

• „Pogledajte, draga djeco, kako se priroda otvara i donosi život i plod. Tako i vas pozivam na život s Bogom i na potpuno predanje Njemu.“ (25. 5. 1989.)

• „Draga djeco, vi tražite znakove i poruke a ne vidite da vas Bog sa svakim jutarnjim izlaskom sunca poziva na obraćenje i na put istine i spasenja.“ (25. 9. 1998.)

Isto tako, Gospa govori o osjetilu slušanja: "Budite svjesni, ljubljani moji, da sam ja vaša Majka i da sam došla na zemlju da vas učim iz ljubavi slušati..." (29. 11. 1984.)

• "Pozivam vas na zauzetiju molitvu i slušanje mise." (16. 5. 1985.)

• "Slušajte i proživljavajte moje poruke." (24. 10. 1985.)

• "Slušajte jer vam želim govoriti i pozvati vas da imate više vjere i povjerenja u Boga koji vas neizmjerljivo ljubi." (25. 8. 1996.)

Osjetila mogu biti velika pomoć u molitvi srcem. Naglasak je na *opažanju* osjetila. Opažanje pomaže da budemo prisutni i pozorni. Ne radi se ni o kakvoj tehničkoj molitvi, nego o budnosti i otvorenosti Božjem djelovanju. To je jedan od načina kako odgovoriti na Isusov poziv: „Stoga budni budite i u svako doba molite..." (Lk 21,36)

U idućem broju: Osjećaji u molitvi srcem

Dragi moj podiže glas i govori mi:
„Ustani, dragana moja, ljepoto moja i dođi.“ (Pj 2,10)

Gospodin čezne za svakim od nas. Čezne za vremenom koje poklanjamo samo Njemu, čezne za nama u euharistiji, čezne za našim talentima, sposobnostima koje ćemo upotrijebiti služeći bližnjima. Gospodin čezne i za našom slobodom, životom bez ropstva, bez klanjanja idolima. Čezne za našom autentičnošću, želi naše neprestano traženje Njega. Želi naš život u sadašnjosti. Ne želi okretanje u prošlost, kopanje po prošlosti, po bolnim i teškim događajima. Ne želi niti naše strahove od budućnosti. Ne želi našu anksioznost, zabrinutost. Bog nam progovara u sadašnjem trenutku. Naš Bog je Bog sadašnjosti. Sotona plaši prošlošću i budućnošću, interpretira našu prošlost i uživa u našim strahovima. Odvrća naš pogled od onoga što trebamo raditi danas, sada i ovdje.

Gospodinu smo potrebni u konkretnim životnim situacijama i s konkretnim ljudima koji su nam poslani. „Rabbuni, gdje si?“ – pitala se Marija Magdalena, tražeći Gospodino tijelo. To je i naš vapaj. Gospodine, gdje si? Daj da ne prolazimo pored tebe! Daj da prepoznamo tvoj glas! Molimo te za dar čistog i otvorenog srca koje se ne zaustavlja na ovozemaljskim mjerilima. Srce koje ima širinu i vidi iznad, vidi dobro i potencijal u drugome.

Čini mi se kako nam je potrebno povjerovati u istinu Božje čežnje za nama. I sami to izgovaramo bez uvjerenja kako je to doista istina. Možda i druge poučavamo toj istini, pokušavamo ih ohrabriti, a sami nismo do kraja ušli u to Otajstvo, u iskustvo potpunog odnosa. Nismo sigurni jesmo li Bogu važni ili nismo, ima li s nama poseban i jedinstven plan ili smo samo slučajno za zemlju. Životarimo bez jasnoće Božjeg plana za naš život. Tome su nerijetko uzrok naša iskustva bolnih odnosa s drugim ljudima, razočaranja i malodušnost. Često ta iskustva nesvjesno povezujemo s Božjom ljubavi, s njegovim odnosom prema nama i povlačimo se u svoju ljušturu koja je sačinjena od straha i nevjere. Naše se okolnosti života neprestano mijenjaju i potreban je uvijek iznova trud i napor oko odnosa s Bogom. Jednako je i s

MIRTA MILETIĆ

**U NAS JE VEĆ
ROĐENJEM
UTKANA
EGZISTENCIJALNA
NESIGURNOST I
AKO NE NAĐEMO
ADEKVATNU
SIGURNOST
GUBIMO SE.
STOGA JE MUDRO
DJECI ŽIVOTOM
POKAZATI
POVJERENJE
PREMA
STVORITELJU.
UKAZATI NA
ONOGA KOJI
NAM DAJE
ODGOVOR NA
EGZISTENCIJALNU
NESIGURNOST.
ŽIVJETI U
NJEGOVOJ
PROVIDNOSTI.**

ZA KIME BOG ČEZNE?

ljudskim odnosima. Potrebno ih je zalijevati, njegovati i u njih ulagati vrijeme. Dakle, bez obzira u kakvom smo odnosu s Bogom bili ranije, potrebna je novost. Novo vrijeme, novo zalijevanje, nova vjera. U duhovnom životu ne postoji stagnacija. Ili ideš naprijed ili padaš, nazaduješ.

Teško je onima koji su nam povjereni prenijeti iskustvo da ih Bog ljubi ako i sami ne živimo tako. Odgojiteljima, poglavarima, roditeljima i vjeroučiteljima potrebna je autentičnost. Iskustvo odnosa s Bogom. Sa živim Bogom! Najvažnija zadaća roditelja nije djeci osigurati materijalnu sigurnost, nego im ukazati na istinu Božje ljubavi i čežnje za njima. Roditelji mogu djeci pružiti samo djelomičnu sigurnost

na zemlji. Konačna sigurnost je Bog. Jedino oslanjanje na Njega daje potpunu sigurnost i mir. Zbog toga je vrlo štetno za djecu kada roditelji sebe stavljaju kao jedini autoritet i sigurnost. Odrastajući, djeca uviđaju da roditelji nisu sva sigurnost i da nemaju odgovore na sve životne situacije. Nemaju odgovor na patnju, smrt, teškoće. I oni su ograničeni u svojoj ljudskosti. Djeca tako izrastaju u nesigurne i ustrašene ljude. U nas je već rođenjem utkana egzistencijalna nesigurnost i ako ne nađemo adekvatnu sigurnost gubimo se. Stoga je mudro djeci životom pokazati povjerenje prema Stvoritelju. Ukazati na Onoga koji nam daje odgovor na egzistencijalnu nesigurnost. Živjeti u Njegovoj Providnosti.

U kolovozu imamo predivan Gospin blagdan Porcijunkule koji nam u pamet doziva poniznost svetog Franje i povjerenje prema našoj nebeskoj Majci. Neka nas ta Franjina poniznost podsjeti tko smo i kamo idemo. Neka potakne u nama djetinje predanje i povjerenje prema Ocu. Jednostavnost i sigurnost da Bog vodi naše životne povijesti, da nam je dao posebne životne zadatke i da nas ljubi. Povjerujemo da nismo puki slučaj i da smo željeni. Silno željeni i bezuvjetno ljubljani. Željena djeca Božja!

Životarimo bez jasnoće Božjeg plana za naš život. Tome su nerijetko uzrok naša iskustva bolnih odnosa s drugim ljudima, razočaranja i malodušnost. Često ta iskustva nesvjesno povezujemo s Božjom ljubavi, s njegovim odnosom prema nama i povlačimo se u svoju ljušturu koja je sačinjena od straha i nevjere. Naše se okolnosti života neprestano mijenjaju i potreban je uvijek iznova trud i napor oko odnosa s Bogom.

U nas je već rođenjem utkana egzistencijalna nesigurnost i ako ne nađemo adekvatnu sigurnost gubimo se. Stoga je mudro djeci životom pokazati povjerenje prema Stvoritelju. Ukazati na Onoga koji nam daje odgovor na egzistencijalnu nesigurnost. Živjeti u Njegovoj Providnosti.

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Medjugorje.

Foto: Arhiv ICNM

VRATITE SE BOGU I MOLITVI

KREŠIMIR
MILETIĆ

ČOVJEK DANAS LAKO MOŽE IZGUBITI OPTIMIZAM i ispuniti svoje srce sumnjama, ukoliko dopusti da ga preplave negativne vijesti koje redovito, iz dana u dan, nudi većina medija. Baš kao što naše tijelo ne može biti zdravo, ukoliko u njega svakodnevno unosimo makar i male količine otrova, tako i naše srce i duša ne može ostati netaknuta ukoliko se na duhovnoj i psihičkoj razini hranimo negativnostima. Pozvani smo biti u svijetu, djelovati, živjeti, ali ne biti od svijeta. Kršćanin iz dana u dan, neprestano ima biti zagledan u Krista i biti sol svijeta. Naravno, sol može i obljutaviti, na što nas Isus upozorava, a jedan od puteva da sol obljutavi i izgubi svoju funkciju je prepuštanje duhu svijeta, suobličavanje, nutarnje odustajanje od dostojanstva "djeteta Božjeg".

Priznajem, već neko vrijeme i sam sam svjestan ove nutarnje borbe. Pretjerana zagledanost u gorke plodove grijeha na svjetskoj pozornici i istovremeno popuštanje intenziteta molitvenog života zaista može uroditi pesimizmom. Stječe se dojam kako rodna ideologija ruši sve preprjke i preuzima dolslovno sve centre moći: medije, zakonodavnu i sudbenu vlast. Oni koji sami sebe proglašavaju tobožnjim žrtvama, praktički vrše *bulling* nad cijelim svijetom; iza sebe imaju najmoćnije svjetske kompanije, podršku filmske i glazbene industrije. Čak je i na nogometnim prvenstvima, umjesto nogometa, glavna vijest hoće li ili neće kapetani momčadi prihvatiti nametnute kapetanske trake u duginim bojama. Laž postaje temeljna paradigma i već polako ulazimo u

razdoblje kada će progoni biti svakodnevnost stvarnost onima koji se budu opirali rodnom totalitarizmu. No, unatoč tome što se val novog totalitarizma razbija uzduž obala cijelog svijeta, kršćanin ne treba gubiti nadu. Naprotiv.

Svako vrijeme donosi pred kršćanina svoje izazove. Je li bilo lakše biti kršćanin u vrijeme turskih osvajanja ili tijekom komunizma? Ako pogledamo kroz povijest, zaista ćemo lako razumjeti da je svaki naraštaj imao svoje vlastite izazove i kušnje. I unatoč takvom okruženju, kroz čitavu povijest ostala je očuvana vjera, a u svakom vremenu zasjali su i sveci dokazujući da teško okruženje nikako ne može zaustaviti milost Božju. Blaženi Alojzije Stepinac je unatoč progonu dao potpuno i vjerodostojno svjedočan-

stvo kreposnog kršćanskog života. Komunizam i fašizam su bili tek platno na kojem je Gospodin oslikao predivno remekdjelo vjere, ostavivši našem narodu primjer i uzor da se unatoč nepovoljnom okruženju može postići svetost života. Dakle, što nam je činiti?

Ako pogledamo upute i način kako nam svakog mjeseca Gospa upućuje svoje poruke, primijetit ćemo da ona ne gubi vrijeme na detaljno opisivanje dijagnoza. Naprotiv, ako i opisuje kontekst u kojem se nalazimo i živimo, čini to kratko i precizno, uvijek nas ohrabrujući i upućujući kako je temelj svega naš odnos s Gospodinom. Čak i u poruci iz lipnja ove godine naglašava kako je ona naše uočište, naša Majka. I odmah iza toga daje jasnu uputu što nam je činiti da se stvari promjene. "Dječice, pozivam vas, vratite se Bogu i molitvi i Bog će vas obilno blagosloviti." Dakle, nikada uputa nije usmjerena da trošimo vrijeme na pretjerano opterećivanje onime što zlo čini u svijetu, već nas poziva da u svakom trenutku budemo pozitivan odgovor, koristeći najsnažnije oružje i alate. Naše osobno obraćenje i molitva je naš najkvalitetniji odgovor koji možemo dati. Biti sol svijeta. A biti sol mogu tek ako sam se vratio Gospodinu, ako dopuštam da me mijenja, oblikuje moje srce, ispunja me mihošću. Jedino ako najprije primim od Gospodina, mogu dati dalje ono što sam primio. U suprotnom, dijelimo međusobno naše životne praznine, odjeke pomanjkanja vjere i plodove razočaranja našim ljudskim granicama.

Ovo ljeto je prilika da obnovimo ovaj najvažniji odnos. Da izađemo iz vrtloga u kojem trošimo i gubimo vrijeme na nebitno. Našoj djeci iznimno je važno ono što vide u nama, naše izbore, naša ponašanja u različitim krizama. Ako roditelji mole, zadržavaju mir i nadu u teškoćama, tada dijete uči da ne postoji poteškoća koju Gospodin ne može riješiti, da je put rješavanja teških situacija u molitvi. Dijete koje vidi roditelje koji mole i ostaju u miru, uči da poteškoće i problemi, kakvi god mogu biti, nisu konačni i nemaju konačnu riječ. Roditelji koji u teškoćama mole, djeci razotkrivaju da osim zemaljskih roditelja imaju i nebeske. Ovo je možda i najvažniji

zadatak koji imamo kao roditelji, da svojim postupcima, ponašanjem, stavovima i svjedočanstvom ne skrivamo, već otkrivamo našoj djeci to predivno Božje očinstvo, kao i predivno majčinstvo koje imamo u Blaženoj Djevici Mariji.

Ovo ljeto imamo priliku našoj djeci pokazati našim konkretnim djelima da je Isus prvi i najvažniji prijatelj naše obitelji. Jedna od najčešće izgovorenih laži jest ta da nemamo vrmeena. Mi uvijek nađemo vrijeme za ono što nam je važno. Samo na mobitele prosječno potrošimo nekoliko sati dnevno, a neka istraživanja pokazuju da prosječan mladić ili djevojka provedu i do osam sati dnevno na različitim medijima. Otkud tolika pošast traganja za sadržajima u virtualnom okruženju? S jedne strane nikad veća mogućnost za povezivanje, a s druge strane nikad veća otuđenost, izoliranost i samoća.

Dijete koje vidi roditelje koji mole i ostaju u miru, uči da poteškoće i problemi, kakvi god mogu biti, nisu konačni i nemaju konačnu riječ. Roditelji koji u teškoćama mole, djeci razotkrivaju da osim zemaljskih roditelja imaju i nebeske. Ovo je možda i najvažniji zadatak koji imamo kao roditelji, da svojim postupcima, ponašanjem, stavovima i svjedočanstvom ne skrivamo, već otkrivamo našoj djeci to predivno Božje očinstvo, kao i predivno majčinstvo koje imamo u Blaženoj Djevici Mariji.

Dijagnoza je zapravo jednostavna. Ne znamo više biti u sadašnjem trenutku. Kao da je stvarnost, onaj sada, postao pretežak i više u njemu ne pronalazimo smisao. Jednostavno ne znamo biti na miru 10 minuta, a da ne pogledamo na mobitel. Vratiti se Bogu nije moguće bez življenja u sadašnjem trenutku. Jer Bog ne dolazi k nama jučer ili sutra, on nas pohodi uvijek u sadašnjem trenutku. A ako smo odsutni, tada smo u opasnosti da ga (nikad) ne susretnemo.

Problemi u obiteljima često svoj korijen imaju u ovom bijegu od stvarnosti. Supružnici koji žive sadašnji trenutak prepoznat će ukoliko nešto nije u redu. Ukoliko primjete da se događa nešto negativno, regirat će odmah, sada. Jer žive taj sada, svjesno pred Gospodinom. Zmija pristupa Evi kad je Adam odsutan. Tko zna gdje je bio u tom trenutku. Možda zabavljen popravljajem nekog svog automobila, opijen nekim svojim hobijima, strastima. Gdje god da je bio, nije bio uz Evu. I onda dolazi zmija. To je nekako model kako Sotona uništava obitelji. Dovoljno je zabaviti oca obitelji nekim gluposti-

ma, odvratiti mu pažnju, usmjeriti ga na nešto nebitno (dok mu se pri tome nebitno prikaže kao jako bitno) i Sotona ima otvoren put za dijalog. Zato je važno da očevi preispitaju ovo temeljno – jesu li zaista uz svoje supruge, žive li potpuno svoj poziv u braku, daruju li se potuno jedan drugome? Kakva je kvaliteta komunikacije, razgovaraju li redovito? Ako nećeš ti kao muž i otac razgovarati, već će se ubaciti ovaj treći koji će nuditi svoje laži, manipulacije, unositi razdor.

Otac koji potiče obiteljsku molitvu svjedoči da je Gospodin izvor svega što ima, svega što jest u svim svojim ulogama. Živjeti bez molitve jednako je kao i tvrditi da mi je Bog nepotreban, da mogu sam, da sam ja sam izvor blagoslova, a ne Gospodin. Naravno, to je stav utemeljen na oholosti i nezahvalnosti i jednostavno ne može uroditi dobrim plodovima za cjelokupnu obitelj. Otkud toliki problemi u obiteljima, u odgoju djece? Roditelji se začude kada im terapeut ukaže da je korjen najčešće u njima kao roditeljima, u potpuno pogrešnim obrascima odgoja, ponašanja. Zato nam se svima najprije vratiti Gospodinu i molitvi i brzo ćemo doživjeti što je sadržaj tog blagoslova o kojem govori Gospa. Budimo hrabri i odlučni. Neka nas na tom putu prati blagoslov Kraljice Mira!

Naše osobno obraćenje i molitva je naš najkvalitetniji odgovor koji možemo dati. Biti sol svijeta. A biti sol mogu tek ako sam se vratio Gospodinu, ako dopuštam da me mijenja, oblikuje moje srce, ispunja me mihošću. Jedino ako najprije primim od Gospodina, mogu dati dalje ono što sam primio. U suprotnom, dijelimo međusobno naše životne praznine, odjeke pomanjkanja vjere i plodove razočaranja našim ljudskim granicama.

Dijete koje vidi roditelje koji mole i ostaju u miru, uči da poteškoće i problemi, kakvi god mogu biti, nisu konačni i nemaju konačnu riječ. Roditelji koji u teškoćama mole, djeci razotkrivaju da osim zemaljskih roditelja imaju i nebeske. Ovo je možda i najvažniji zadatak koji imamo kao roditelji, da svojim postupcima, ponašanjem, stavovima i svjedočanstvom ne skrivamo, već otkrivamo našoj djeci to predivno Božje očinstvo, kao i predivno majčinstvo koje imamo u Blaženoj Djevici Mariji.

APOSTOLSKO PISMO *SUBLIMITAS ET MISERIA HOMINIS* SVETOG OCA FRANJE UZ ČETIRISTOTU OBLJETNICU ROĐENJA BLAISEA PASCALA

VELIČINA I BIJEDA ČOVJEKA

FRA TOMISLAV PERVAN

RED SRCA I NJEGOVI RAZLOZI ZA VJEROVANJE

Prema riječima pape Benedikta XVI., „katolička je tradicija od samog početka odbacila ono što se zove fideizam, a to je želja za vjerovanjem protiv razuma“.⁵² Pascal je isto tako duboko privržen „razumnosti vjere u Boga“⁵³, ne samo zato što se „um ne može prisiliti da vjeruje u ono što zna da je lažno“⁵⁴ već i zato što „ako proturječimo načelima razuma, naša bi religija bila apsurdna i smiješna“.⁵⁵ Ipak, dok je vjera razumna, ona ostaje Božji dar i ne smije se nametati. „Ne dokazujemo da bismo trebali biti voljeni iznoseći razloge zašto; to bi bilo smiješno“⁵⁶ govori nam Pascal sa svojim suptilnim hu-

52 Kateheza, 21. studenog 2012.

53 Ibid.

54 PASCAL, *Entretien s M. de Sacy*, op. cit. str. 87.

55 *Pensées*, B 273, L 173.

56 B 283, L 298.

morom, uspoređujući ljudsku ljubav i način na koji nas Bog poziva. Poput ljudske ljubavi, „koja predlaže, ali se nikad ne nameće - Božja se ljubav nikada ne nameće“.⁵⁷ Isus je svjedočio za istinu (usp. *Lv* 18,37), ali je „odbio upotrijebiti silu da je nametne onima koji su govorili protiv nje“.⁵⁸ Zato „ima dovoljno svjetla za one koji samo žele vidjeti, a dovoljno nejasnoće za one koji su raspoloženi suprotno“.⁵⁹

Pascal nastavlja govoriti kako se „vjera razlikuje od dokaza. Jedno je ljudski, a drugo je Božji dar“.⁶⁰ Dakle, nemoguće je vjerovati „ako nam Bog ne potakne srce“.⁶¹ Iako je vjera višeg stupnja od razuma, iz toga ne slijedi da je vjera suprotstavljena razumu; nego vjera beskrajno nadilazi razum. Čitajući Pascalov rad, ne susrećemo najprije razum koji tumači vjeru, već kršćanina velike logičke strogosti koji uzima u obzir poredak, koji je milostivo uspostavio Bog, a koji nadilazi razum: „Beskonačna razdaljina od tijela do duha predstavlja mnogo

57 Homilija na svetkovinu Gospodina našega Isusa Krista, Kralja svemira, 20. studenog 2022.

58 DRUGI VATIČANSKI EKUMENSKI SABOR, Deklaracija Dignitatis Humanae, 11.

59 *Pensées*, B 430, L 149.

60 B 248, L 7

61 B 284, L 380.

beskrajniju razliku između duha i ljubavi, jer je ljubav nadnaravna“.⁶² Kao znanstvenik i stručnjak za geometriju, znanost o tijelima smještima u prostoru, te kao matematičar stručnjak za filozofiju, znanost o umovima smještenima u povijesti, Blaise Pascal, prosvjetljen milošću vjere, mogao je sažeti svoje cjelokupno iskustvo u ove riječi: „Iz svih tjelesa zajedno ne možeš izvabiti ni najmanju misao: to je nemoguće jer je misao drugoga reda. Iz svih tjelesa i iz svih duhova ne možeš izvabiti ni jedan pokret prave ljubavi. To je nemoguće, jer je ljubav drugoga reda“.⁶³

Ni geometrijske operacije ni filozofsko rasuđivanje ne dopuštaju nam sami po sebi da dodemo do „vrlo jasnog pogleda“ na svijet ili na sebe. Oni koji su upleteni u detalje

62 B 793, L 308

63 B 793, L 308.

svojih proračuna nemaju koristi od pogleda na cjelinu koji nam omogućuje da „vidimo sve principe“. To je zadatak „duha finoće“, tankočutnosti, koji Pascal veliča, jer u pokušaju da se shvati stvarnost „treba odmah shvatiti stvari jednim pogledom“.⁶⁴ Ta intuitivna vizija ima veze s onim što Pascal naziva „srcem“. „Istinu ne spoznajemo samo razumom, nego još više srcem. Na ovaj posljednji način spoznajemo osnovna načela, pa se uzalud rasuđivanje, koje u tome nema udjela, trudi da ih pobije“.⁶⁵ Božanski objavljene istine - kao što je činjenica da je Bog koji nas je stvorio ljubav, da je Otac, Sin i Duh Sveti, i da se utjelovio u Isusu Kristu, koji je umro i uskrsnuo za naše spasenje - nisu dokazive razumom. Mogu se spoznati samo sigurnošću vjere, a zatim odmah prijeći iz duhovnog srca u racionalni um koji priznaje njihovu istinu i može ih zauzvrat objasniti. „Bez toga su oni kojima je Bog darovao vjeru po osjećaju srca veoma sretni i opravdanije osvjedočeni. Ali onima koji toga nemaju mi možemo vjeru ponuditi samo preko rasuđivanja dok im je Bog ne udijeli preko osjećaja srca. Bez toga je vjera samo ljudska i nekorisna za spas“.⁶⁶

Pascal se nikada nije pomirio s činjenicom da neki muškarci i žene ne samo da ne poznaju Isusa Krista, nego preziru, zbog lijenosti ili zbog svojih požuda, ozbiljno shvatiti Evanđelje. Jer u Isusu Kristu njihovi životi su u pitanju. „Besmrtnost duše je činjenica koja je za nas tako važna, koja se nas tako duboko tiče, te bismo morali biti posve bez osjećaja da budemo ravnodušni prema spoznaji onoga što to jest... Zato ja među onima koji u to nisu uvjereni vrlo oštro razlikujem one koji se svim silama trude da se pouče od onih koji žive lagodno i ne misleći na to“.⁶⁷

Vrlo dobro znamo da često pokušavamo pobjeći od smrti ili je nadvladati, misleći da možemo „otjerati pomisao o konačnosti svoje egzistencije“ ili „ukloniti njenu moć i otjerati strah. Ali kršćanska vjera nije način tjeranja straha od smrti; dapače, pomaže nam da se suočimo

64 B 1, L 512.

65 B 282, L 110.

66 Ibid.

67 B 194, L 427.

sa smrću. Prije ili kasnije, svi ćemo proći kroz ta vrata... Istinsko svjetlo koje objasna misterij smrti dolazi od Kristova uskrsnuća“.⁶⁸ Samo Božja milost omogućuje ljudskom srcu da upozna Boga i živi životom ljubavi. To je navelo važnog komentatora Pascala u naše vrijeme da napiše kako „misao ne postaje kršćanska ako ne dosegne ono što je Isus Krist donio, a to je milosrđe“.⁶⁹

PASCAL, PRIJEPORI I MILOSRĐE

Prije nego što zaključim moram spomenuti Pascalov odnos prema jansenizmu. Jedna od njegovih sestara, Jacqueline, stupila je u redovnički život u Port-Royalu, u vjerskoj kongregaciji na čiju je teologiju uvelike utjecao Cornelius Jansen, čija se rasprava Augustinus pojavila 1640. U siječnju 1655., nakon njegove „noći vatre“, Pascal se povukao na duhovnu obnovu u opatiju Port-Royal. U mjesecima koji su uslijedili između isusovaca i „jansenista“ na Sorboni, sveučilištu u Parizu, došlo je do značajnog i dugotrajnog prijepora o *Augustinu*. Prijepor se uglavnom bavio pitanjem Božje milosti te odnosom između milosti i ljudske naravi, točnije naše slobodne volje. Pascal, iako nije bio član zajednice Port-Royala, niti je bio ni na čijoj strani - kako je napisao, „Ja sam sâm... Ja uopće nisam član Port-Royala“⁷⁰ - angažiran je od jansenista da ih obrani s obzirom na njegovu izvanrednu retoričku vještinu. Učinio je to 1656. i 1657. objavljujući niz od osamnaest spisa poznatih kao *Provincijska pisma*.

Iako je nekoliko prijedloga ili teza koje se smatraju „jansenističkim“ doista bilo protivno vjeri,⁷¹ činjenica koju je i sam Pascal priznao, on je naime tvrdio da ti prijedlozi nisu bili prisutni u *Augustinu niti* su ih se pridržavali oni povezani s Port-Royalom. Unatoč tome, ne zvuče istinito neke njegove vlastite izjave, poput onih o predestinaciji, izvučene iz potonje Augustinove teologije i strože formulirane od Jansena. Međutim, trebali bismo shvatiti da, kao što se sveti Augustin u petom stoljeću nastojao boriti protiv pelagijanaca, koji su tvrdili kako čovjek može, svojim vlastitim snagama i bez Božje milosti, činiti dobro i biti spašen, tako je i Pascal, sa svoje strane, iskreno vjerovao da se bori protiv implicitnog pelagijanizma ili semipelagijanizma u učenjima „moliniističkih“ isusovaca, nazvanih po teologu Luisu de Molini, koji je umro 1600., ali je još uvijek bio prilično utjecajan sredinom sedamnaestog stoljeća. Priznajmo Pascalu otvorenost te iskrenost njegovih namjera.

Ovo pismo nije mjesto za ponovno otvaranje tih pitanja. Čak i u tom slučaju, ono na što je Pascal s pravom upozorio ostaje izvor zabrinutosti za naše vlastito doba: „Neopelagijanizam“⁷² koji bi htio da sve ovisi o „ljudskom naporu kanaliziranom crkvenim pravilima i strukturama“⁷³ te se može prepoznati činjenicom da nas „zanosi i truje pretpostavkom spasenja zasluženog vlastitim trudom“.⁷⁴ Također treba istaknuti da je Pascalovo konačno stajalište glede milosti, a posebno činjenica da Bog „želi

68 Kateheza, 9. veljače 2022.

69 J.-L. MARION, *La Métaphysique et après*, Pariz, 2023., 356.

70 *Dix-septième lettre provinciale*, u *Oeuvres complètes* par M. Le Guern, II, Pariz, 2000., 781.

71 Usp. B. NEVEU, *L'erreur et son juge: remarques sur les censures doctrinales à l'époque moderne*, Napulj, 1993.

72 Usp. KONGREGACIJA ZA NAUKU VJERE, Pismo *Placuit Deo* (22. veljače 2018.); Apostolska pobudnica *Gaudete et Exsultate*, 57-59.

73 Apostolska pobudnica *Gaudete et Exsultate*, 59.

74 Apostolsko pismo *Desiderio Desideravi*, 20.

da se svi spase i dođu do spoznanja istine“ (1 Tim 2,4), na kraju života *izneseno* u savršeno katoličkim pojmovima.⁷⁵

Kao što sam ranije primijetio, Blaise Pascal je na kraju života koji je bio kratak, ali iznimno bogat i plodan, iznad svega stavio ljubav prema svojoj braći i sestrama. Osjećao je i znao da je član jednoga tjelesa, jer „Bog, stvorivši nebo i zemlju, koji ne osjećaju sreću svoga bića, Bog je htio stvoriti bića koja to mogu spoznati i koja će sačinjavati jedno tijelo od mislenih udova“.⁷⁶ Pascal je kao kršćanin laik uživao u radosti evanđelja, kojim Duh želi ozdraviti i učiniti plodnim „svaki vidik čovječanstva“ te okupiti „sve muškarce i žene za stolom u Božjem Kraljevstvu“.⁷⁷

Kada je 1659. godine sastavio svoju veličanstvenu *Molitvu za traženje od Boga ispravnog korištenja bolesti*, Pascal je bio smiren čovjek koji se više nije uplitaio u prijepore ili čak u apologetiku. Teško bolestan i na samrti tražio je da se pričesti, ali to nije bilo odmah moguće. Stoga je upitao svoju sestru, „budući da se ne mogu pričestiti u glavi [Isusa Krista], želio bih se pričestiti u udovima“.⁷⁸ On je „silno želio umrijeti u društvu siromaha“.⁷⁹ Rečeno je za Pascala, nedugo nakon što je izdahnuo svoj posljednji dah 19. kolovoza 1662., da je „umro jednostavno kao dijete“.⁸⁰ Nakon primanja sakramenata njegove posljednje riječi bile su: „Neka me Bog nikada ne ostavi niti odbaci“.⁸¹

Neka nam briljantno djelo Blaisea Pascala i primjer njegova života, tako duboko urojenja u Isusa Krista, pomognu da do kraja ustrajemo na putu istine, obraćenja i ljubavi. Jer ovaj život prolazi u trenutku: „Vječna radost zauzvrat za jedan dan truda i nevolje na zemlji“.⁸²

Rim, Sveti Ivan Lateranski,
19. lipnja 2023.
FRANJO

75 Usp. *Pensées (Le Mystère de Jésus)*, B 550, L 931. Početne riječi - „Ljubim sve ljude kao svoju braću, jer svi su otkupljeni“ - prekrizane su u izdanju Lafume.

76 B 482, L 360.

77 Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 237.

78 G. PERIER, op. cit., str. 92-93.

79 ID., op. cit. str. 93.

80 ID., op. cit. str. 90.

81 ID., op. cit. str. 94.

82 *Pensées (Memorijal)*, L 913.

Umrta utemeljiteljica Zajednice Cenacolo sestra Elvira Petrozzi

Nakon duge bolesti u talijanskom gradu Saluzzu, preminula je osnivačica Zajednice Cenacolo s. Elvira Petrozzi, objavila je u četvrtak, 3. kolovoza Zajednica Cenacolo.

U dobi od 86. godini života, okružena molitvama i ljubavlju cijele „velike obitelji“ Zajednice Cenacolo, majka Elvira radosno se vratila u Očev dom, navodi se u objavi na službenoj mrežnoj stranici Zajednice pod naslovom „Rođenje za Nebo sestre Elvire“.

Svoje zemaljsko hodočašće zaključila je u Formacijskoj kući Zajednice Cenacolo u Saluzzu, gdje je živjela posljednjih godina bolesti, uz veliku ljubav i brigu sestara Zajednice. Jutros, 3. kolovoza 2023., u 3.50, okružena svojim sestrama iz kuće u molitvi, nakon što su izmolile molitvu Zdravo Kraljice, otvorila je svoje velike sjajne oči i s velikim se povjerenjem prepustila zagrljaju Milosrdnog Oca i nježnosti Presvete Djevice Marije, navodi se u obavijesti Zajednice Cenacolo o smrti s. Elvire.

Istrošena životom provedenim s iznimnom veliku dušnošću i intenzitetom, ljubeći i služeći potrebitima, posebno mladima koji su skrenuli s pravoga puta, izgnanjenima u ovisnostima i životu bez smisla, i obilježnim posljednjih godina križem, Majka Elvira nastavila je do kraja, s vjerom, odlučnošću, hrabrošću i u potpunom predanju Njegovoj milosti, svjedočiti svoju neizmjernu ljubav prema životu, navodi se u objavi o smrti.

Već za vrijeme Danâ života održanih na brdu Saluzzo od 13. do 16. srpnja, tisuće ljudi mladih, roditelja i prijatelja koji pripadaju „velikoj obitelji“ Zajednice, koji su došli iz raznih dijelova svijeta proslaviti 40. obljetnicu Cenacola, okupili su se oko nje u intenzivnoj molitvi i dubokoj ljubavi da joj zahvale i prate je na njezinu prijelazu u vječni život, kaže se u objavi.

Kad vam budu rekli: „Elvira je umrla!“, morate pjevati, plesati, slaviti.. jer ja sam živa! Jao vama ako kažete: „Jadna ona...“. Ne, nema „jadna“! Idem sasvim mirna i sretna, pjevajući, već pjevam! Preda mnom će se rastvoriti nešto veličanstveno... život ne umire!, prenose se u objavi na službenim stranicama riječi kojima je godinama sestra Elvira Petrozzi, poznata kao Majka Elvira, pripremala svoje suradnike i mlade Zajednice Cenacolo, koju je utemeljila, za svoj prijelaz u vječni život.

Predstavljena hodočasnička staza „Camino Dubrovnik – Međugorje“

Buduća pješačko turističko-hodočasnička staza „Camino Dubrovnik – Međugorje“ predstavljena je u četvrtak 13. srpnja u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika, izvijestio je Grad Dubrovnik na svojim mrežnim stranicama.

Projekt „Camino Dubrovnik – Međugorje“ odnosi se na Put sv. Jakova od Dubrovnika do Međugorja kojim bi se pješačko turističko-hodočasničkom stazom u dužini od oko 147 kilometara povezali benediktinski samostan na Višnjici u Dubrovniku

i crkva sv. Jakova u Međugorju. Kroz projekt će se definirati i izraditi staza koja bi, počevši od samostana sv. Jakova u Dubrovniku, hodočasnike i ostale zainteresirane turiste i putnike kroz šest dana dovela do crkve sv. Jakova u Međugorju.

Novu stazu predstavio je koordinator projekta Goran Cvjetinović. Ona svojim najvećim dijelom prolazi starim putevima koje je stanovništvo ovog područja koristilo kroz povijest, a obiluje brojnim vrijednim prirodnim i baštinskim lokalitetima.

Posvećena nova asirska katedrala na sjeveru Iraka

U kurdskoj prijestolnici Erbilu na sjeveru Iraka tijekom vikenda je posvećena nova patrijarhatska katedrala Asirske Crkve Istoka, objavio je u utorak 8.

kolovoza Kathpress. Svečanost, koju je predvodio asirski katolikos patrijarh mar Awa III., ima simbolično značenje jer asirski kršćani s gradnjom katedrale povezuju nadu da će njihova Crkva ponovno zaživjeti ondje gdje su joj korijeni. Sjedište patrijarhata

prije nekoliko godina preselilo se iz Sjedinjenih Država u Irak, točnije u Ankawu, kršćansko predgrađe Erbila. Erbil je glavni grad Autonomnog kurdskeg područja u Iraku, a svečanosti posvete katedrale nazočio je i predsjednik Nechirvan Barzani.

Patrijarh Awa zahvalio je kurdskim vlastima za potporu kršćanskim zajednicama u Kurdistanu.

Istodobno je naglasio i važnost dijaloga i dobrog suživota između različitih etničkih i vjerskih zajednica.

„Svjetski dan mladih 2027. ponudit će novo iskustvo zajedništva u Kristu“

Na kraju mise Svjetskog dana mladih u nedjelju, 6. kolovoza, papa Franjo najavio je da će južnokorejski Seul biti domaćin sljedećeg Svjetskog dana mladih 2027. godine. Nadbiskup Peter Chung Soon-taek iz Seula zato je u razgovoru s novinarkom Vatican News Francescom Merlo izrazio svoju radost i nadu zbog Najave da će upravo njegova nadbiskupija biti domaćin Svjetskog dana mladih 2027. godine.

Nadbiskup Soon-taek Svjetski dan mladih vidi kao „veliku priliku za sve jer, iako su kultura i jezik različiti, osjećamo da smo isti, Božji ljudi, mi smo jedno“. Nastavio je rekavši da će iskustvo u njegovoj domovini Koreji mladim ljudima ponuditi priliku „okusiti korejsku kulturu koja je drugačija, ali će također osjetiti jedinstvo u Kristu“.

Nadbiskup Chung se nada ponuditi jedinstveno iskustvo za mlade ljude koji će putovati u Koreju 2027., također ono koje im pomaže da upoznaju bogato nasljeđe i raznolikost u Aziji, gdje kršćani često žive u manjinskim i multireligijskim kontekstima. Izrazio je uvjerenje da se jedinstvo i bratstvo koje doživljavaju mladi ljudi može podijeliti sa svim Korejcima i ljudima u regiji.

Austrijanci prevode knjige psalama i koralu uz pomoć umjetne inteligencije

Knjige psalama i koralu, njih ukupno 54 iz razdoblja od Srednjeg vijeka pa do ranog Novog vijeka u franjevačkom samostanu u Grazu trenutačno se digitaliziraju i prevode uz pomoć umjetne inteligencije.

„Nitko više ne čita i ne prevodi osobno stare latinske tekstove“, izjavio je za list Kurier voditelj projekta Robert Klugseder iz Austrijske akademije znanosti, a prenosi Kathpress.

Knjige se najprije fotografiraju, zatim digitaliziraju i naposljetku prevode uz pomoć programa pod nazivom „Transkribus“.

Umjetna inteligencija na fotografiji filtrira latinske rukopise, pretvara ih u digitalni tekst i potom ga prevodi na željeni jezik.

Cilj projekta je učiniti knjige koralu dostupnima znanstvenicima u cijelome svijetu.

„Oni mogu odmah dohvatiti digitalizirana djela, ne moraju posebno dolaziti ovamo i ručno pretraživati problematična djela“, rekao je Klugseder.

Korištenje umjetne inteligencije u znanosti je već postalo uobičajeno, ali to nije slučaj s prepoznavanjem i digitaliziranjem knjiga psalama.

„Upravo tome sad podučavamo umjetnu inteligenciju“, kaže Klugseder.

Prema njegovim riječima, nisu problem same note, nego automatsko usklađivanje nota i teksta. Stoga su u projekt uključeni studenti koji „vježbaju“ umjetnu inteligenciju kako bi to prikladno obavila. Digitalizirat će se 54 djela iz 16. i 17. stoljeća. Riječ je o rukopisima, takozvanim gradualima, koji su korišteni pri zajedničkom pjevanju gregorijanskih koralu.

Tekstovi i note zapisivani su na pergamentu i bogato ukrašavani. Knjige su zanimljive i iz liturgijske perspektive, budući se uz pomoć njih može doznati kako su se tekstovi i note mijenjali tijekom stoljeća.

Projekt se financira iz sredstava Europske unije. Od ukupno 120.000 eura, koliko stoji projekt, EU snosi 90.000, a ostatak preuzimaju franjevačka zajednica i Austrijska akademija znanosti.

Klugseder namjerava digitalizirati i ostala slična djela u Austriji, kojih prema njegovim riječima ima oko 300. Znanstvenik tvrdi da Austrija zaostaje u pogledu digitaliziranja kulturne baštine.

MILE MAMIĆ

HODOČAŠĆA ČUDOTVORNOJ GOSPI

U naslovu su tri zanimljive riječi. Njihov temeljni oblik je: Hodočašće, čudotvoran i Gospa/ gospa. Sve tri riječi zaslužuju i jezičnu raščlambu.

1. HODOČAŠĆE

Riječ hodočašće stariji je lik glagolske imenice hodočašćenje, od glagola hodočastiti. U današnjem hrvatskom jeziku bilo bi običnije hodočašćenje, ali se gotovo i ne upotrebljava jer je složenica hodočašće vrlo česta i čvrsto ukorijenjena. Glagol hodočastiti je složen od imenice muškoga roda hod, spojnika –o– i glagola častiti. Hôd je vrlo zanimljiva riječ. U genitivu jednine je kratki naglasak: hôda. Dativ i lokativ jednine se razlikuju po naglasku: Možemo se pridružiti Hôdu za život. Možemo sudjelovati u hôdu ili nekoga poznati po hôdu. Možemo nešto rješavati u hôdu. Hod može značiti i mjeru udaljenosti. Nije dobro imati puno prazna hoda. To je odglagolska imenica od glagola hodati ili hoditi. Opći glagol kretanja je ići s mnoštvom složenica. Njegovo je značenje znatno šire nego u nekim jezicima. Nama je on i istoznačnica za „putovati“. Glagol ići je nepravilan: Ići – idem – išao. U složenicama ima još i osnova –laziti: dolaziti. Oblici mu se tvore od različitih osnova. U obliku išao krije se korijen glagola hoditi/hodati, samo što je h prešlo u š, kao npr. Duh – Duše. Momak i djevojka hodaju, upoznaju se prije ženidbe. Prastaru riječ hod nalazimo i u drugim slavenskim jezicima. Danas je vrlo česta u tročlanom nazivu hod za život. Sasvim se je dobro uklopila u spomenutu složenicu hodočastiti „hodom iskazivati komu čast“. Od toga složenoga glagola izvedena je imenica hodočašće. Slično je tvorena i riječ uzašašće. Imamo i blagdan Uzašašće, od temeljnoga glagola ići/uzići/uzaći. Za Marijin uzlazak/uzašašće na nebo kažemo uznesenje. Blagdan je Marijino uznesenje, običnije Velika Gospa. Time se želi istaknuti da je Isus svojom božanskom snagom uzašao na nebo iako su ga

anđeli nosili, a Marija je uznesena na nebo. Kad se radi o velikim udaljenostima i putovanju raznim prijevoznim sredstvima, neki to preinačuju u vozačašće. I sami se smiju kad to kažu jer nije to potrebno. Ima svetišta u koja nikako ne možemo doći pješice, npr. otok Visovac na rijeci Krki. Tamo dolazi mnoštvo vjernika na Gospu od Anđela, 2. kolovoza. Ako su do Krke i hodali, išli pješice, do otočića moraju brodom ili preplivati. Svi su oni ipak hodočasnici. Za mušku osobu kažemo hodočasnik, za žensku hodočasnica. U množini hodočasnici obično se podrazumijevaju jedni i drugi.

2. ČUDOTVORAN

Pridjev čudotvoran složen je od osnove imenice čudo (čud-), spojnika –o– i sastavnice tvorani, od glagola tvoriti. Imenica srednjega roda čudo obilno je potvrđena u hrvatskome jeziku. U starijem hrvatskom jeziku, na temelju staroslavenskoga, imala je i u jednini umetak –es-. Zato i danas imamo dvojaku množinu: čuda i čudesa, ali imamo i pridjev čudan i čudesan. Riječi čudo Rječnik biblijske teologije posvećuje 11 stupaca, a Velika biblijska konkordancija donosi razne oblike te riječi s minimalnim biblijskim kontekstom i naznakom knjige. Pridjev čudotvoran, čudotvoran, čudotvorno može imati i određeni oblik: čudotvorni, čudotvorna, čudotvorno. U vezi s tim imamo i izvedenice čudotvorac, čudotvorka, čudotvorstvo. Glagol tvoriti je nesloženi nesvršeni glagol. S prefiksom s- tvori se svršeni glagol stvoriti i nesvršeni stvarati. Od glagola tvoriti vršitelj radnje je tvorac (ženska osoba obično u složenicama –tvorka), a od stvoriti – stvoritelj. Tvorac i Stvoritelj pišemo velikim početnim slovom ako mislimo Bog.

3. GOSPA/GOSPA

Riječ gospa skraćeni je lik od gospođa. To može biti i odmilica, riječ od milja (hipokoristik). Riječ gospa uglavnom se kaže za Majku Božju. Tada tu riječ pišemo velikim po-

četnim slovom. Blagdan Uznesenje Blažene Djevice Marije zovemo kraće Velika Gospa ili Marijino uznesenje. Mala Gospa je Rođenje Blažene Djevice Marije.

U Hrvatskoj, Europi i svijetu postoje mnoga marijanska svetišta. U Hrvatskoj su najpoznatija: Majka Božja Bistrička, Majka Božja Trsatka, Čudotvorna Gospa Sinjska. U hrvatskom narodu u novije vrijeme Gospa Međugorska privlači najviše hodočasnika iz cijeloga svijeta. Divno je doživjeti kako se na raznim jezicima slavi Boga, a međugorski Mladifest postao je jedno od najvećih okupljališta mladih kršćana iz svijeta.

Napisao sam jednom zgodom da je hrvatska duša isusovska i marijanska. To vrlo lijepo izražava Dragutin Domjanić: „Dušo duše hrvatske, Isusova Mati, zvijezdo naših stradanja ne prestani sjati!“ To potvrđuju brojna hodočašća mnoštva naših ljudi u marijanska i druga svetišta (prošteništa). Hrvatska vojska i policija već tradicionalno organiziraju hodočašća u Lurd. Hrvatski su se branitelji u Domovinskom ratu s krunicom oko vrata borili protiv velikosrpskog agresora i pobijedili. Mala kršćanska vojska uz Gospinu pomoć pobijedila je u Sinju godine 1715, nadmoćnu tursku silu. U čast Čudotvornoj Gospi Sinjskoj održava se viteška igra Sinjska alka.

Bez obzira na to kako izgleda Gopin lik u kojem svetištu samo je jedna Marija, samo je jedna Gospa, Isusova i naša Majka. U svakom svetištu i na svakom mjestu Gospa je čudotvorna. Ona je ponizna službenica Gospodnja. Njezinim pristankom Sin Božji je u njezinoj blaženoj utrobi postao čovjekom. Time počinje spasenje ljudskoga roda. Njezina čudotvornost je zapravo Božja čudotvornost. Ona je moćna zagovornica kod Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga. Presveto Trojstvo je temelj njezine čudotvornosti. Ona je milosti puna.

Neka cijeli naš život bude hodočašće s Isusom i Marijom u nebesko svetište – Božje kraljevstvo!

molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 1. rujna)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

SRJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put na Križevac
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30, 11 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela
22-23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinoj djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Utorak, 15. 8. 2023.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
vl.: Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10-12.16; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Srijeda, 16. 8. 2023.

Pnz 34,1-12; Ps 66,1-3a.5.8.16-17; Mt 18,15-18

Četvrtak, 17. 8. 2023.

Jš 3,7-10a.11.13-17; Ps 114,1-6; Mt 18,21 – 19,1

Petak, 18. 8. 2023.

Jš 24,1-13; Ps 136,1-3.16-18.21-22.24; Mt 19,3-12

Subota, 19. 8. 2023.

Jš 24,14-29; Ps 16,1-2a.5.7-8.11; Mt 19,13-15

Nedjelja, 20. 8. 2023.

Iz 56,1.6-7; Ps 67,2-3.5-6.8; Rim 11,13-15.29-32; Mt 15,21-28

Ponedjeljak, 21. 8. 2023.

od dana: Suci 2,11-19; Ps 106,34-37.39-40.43ab-44; Mt 19,16-22

Utorak, 22. 8. 2023.

Blažena Djevice Marija Kraljica
od dana: Suci 6,11-24a; Ps 85,9.11-14; Mt 19,23-30; ili od spom.: vl.: Iz 9,1-6; Ps 113,1-8; Lk 1,26-38

Srijeda, 23. 8. 2023.

Suci 9,6-15; Ps 21,2-7; Mt 20,1-16a

Četvrtak, 24. 8. 2023.

vl.: Otk 21,9b-14; Ps 145,10-13b.17-18; Iv 1,45-51

Petak, 25. 8. 2023.

Rut 1,1.3-6.14b-16.22; Ps 146,5-10; Mt 22,34-40

Subota, 26. 8. 2023.

Rut 2,1-3.8-11; 4,13-17; Ps 128,1-5; Mt 23,1-12

Nedjelja, 27. 8. 2023.

Iz 22,19-23; Ps 138,1-3.6.8bc; Rim 11,33-36; Mt 16,13-20

Ponedjeljak, 28. 8. 2023.

Sv. Augustin, biskup i crkveni naučitelj
od dana: 1Sol 1,1-5.8b-10; Ps 149,1-6a.9b; Mt 23,13-22

Utorak, 29. 8. 2023.

Mučeništvo sv. Ivana Krstitelja
vl.: Jr 1,17-19; Ps 71,1-6b.15ab.17; Mk 6,17-29

Srijeda, 30. 8. 2023.

1Sol 2,9-13; Ps 139,7-12b; Mt 23,27-32

Četvrtak, 31. 8. 2023.

1Sol 3,7-13; Ps 90,3-4.12-14.17; Mt 24,42-51

Petak, 1. 9. 2023.

1Sol 4,1-8; Ps 97,1-2b.5-6.10-12; Mt 25,1-13

Subota, 2. 9. 2023.

1Sol 4,9-11; Ps 98,1.7-9; Mt 25,14-30

Nedjelja, 3. 9. 2023.

Jr 20,7-9; Ps 63,2-6.8-9; Rim 12,1-2; Mt 16,21-27

Ponedjeljak, 4. 9. 2023.

1Sol 4,13-18; Ps 96,1.3-5.11-13; Lk 4,16-30

Utorak, 5. 9. 2023.

1Sol 5,1-6.9-11; Ps 27,1.4.13-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 6. 9. 2023.

Kol 1,1-8; Ps 52,10-11; Lk 4,38-44

Četvrtak, 7. 9. 2023.

od dana: Kol 1,9-14; Ps 98,2-6; Lk 5,1-11

Petak, 8. 9. 2023.

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
vl.: Mih 5,1-4a (ili: Rim 8,28-30); Ps 13,6; Mt 1,1-16.18-23

Subota, 9. 9. 2023.

Kol 1,21-23; Ps 54,3-4.6.8; Lk 6,1-5

Nedjelja, 10. 9. 2023.

Ez 33,7-9; Ps 95,1-2.6-9; Rim 13,8-10; Mt 18,15-20

Ponedjeljak, 11. 9. 2023.

Kol 1,24 – 2,3; Ps 62,6-7.9; Lk 6,6-11

Utorak, 12. 9. 2023.

ili: Presveto Ime bl. Dj. Marije

Kol 2,6-15; Ps 145,1-2.8-11; Lk 6,12-19

Srijeda, 13. 9. 2023.

Kol 3,1-11; Ps 145,2-3.10-13b; Lk 6,20-26

Četvrtak, 14. 9. 2023.

UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA
vl.: Br 21,4b-9 (ili: Fil 2,6-11); Ps 78,1-2.34-38; Iv 3,13-17

Petak, 15. 9. 2023.

Bl. Djevice Marija Žalosna
vl.: Heb 5,7-9; Ps 31,2-6.15-16.20; Iv 19,25-27 (ili: Lk 2,33-35)

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR *MIR*
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

